

الحکیم سید محمد علی تندر اللہ الیمین شفاء و ہدایہ

الحمد لله رب العالمین کہ درین زمانہ فی حق افکار و اسرار ماوراء الحجاب و آثار کائنات انوار شفاء و ہدایہ

فوائد درسی

یعنی مافوقیات قلب المشائخ حضرت نوری و شمس الدین

تیکھی نیری

حسب قدرائش احمد علی شاد قادری نقشبندی اشک الہی مضمون

بابتہام سید محمد محسن الہی بلخ برادر سید سلطان عاتق دہلوی

مطلع ہا واقعہ و شفاء درجہ برنیہ کا چھتہ

اشتر

شایدین علم و تحقیق و تصویت کو مٹا دیا ہو کہ درپولاعلم و تحقیق تصویت کی مشہور کتابوں کا ذخیرہ بنایا۔
روزگار اید فن کے گرامی حضرات کے تصانیف کو طبع کیا جاتے ہیں جسکی فہرست اور اعلان ساتھ
ہی ساتھ کیا جاوگا مگر بالفعل جاری کتابیں ہمارے بیان علیار ہیں۔

فوائد رکشی۔ ملفوظ حضرت شیخ شرف الدین سہمی نسیری بحقیقت میں سالکان طریق کیلئے
اس سے بہتر رہبری کرنیوالی اور تپیر کا کام دینیوالی اور مختصر و مفید و جامع و مخموی و کثیر المعنی
دوسری کتاب ہو نہیں سکتی۔ خیر اران بلکہ کیلئے قیمت عمر سکے محبوبہ اور غیر مالک کیلئے مع
موصول ڈاک ۱۲ ارکھدار

رسالہ مجالس کلیمی و ملفوظات حضرت شیخ کلیم اللہ جہان آبادی قدس العدرہ روایا میں لکھا اور
لیا بابت فن تصوف کی عمدہ کتاب ہے وہ کتاب ہے کہ خواجہ محمد کامگار خان نقشبندی خلیفہ شاہ
نظام الدین اور نگاہ دہلی اور سوت کو زمانہ میں محض شیخ کے مجالس کتاب فیض کیلئے اور ان کے
سے دہلی کا سفر کیا تھا اور اس مبارک قیام میں اس مجموعہ کو قلب بند فرمایا خریداران جلد یہ عمدہ
مجموعہ غیر مالک کیلئے مع محصول اک ہزار رسالہ توحید میں کلام فہستہ نظام سیدنا ابوالعلا اکبر آبادی
کیلئے پیش مجتہد ہونے والے کتاب کے ذیل مقصود کو پہنچانے والا رسالہ ہے خریداران جلد یہ عمدہ
مجموعہ غیر مالک کیلئے مع محصول اک ہزار رسالہ عمل الیوم میں نصیب حضرت سیدنا محمد
خلیفہ سیدنا کا مختصر سالہ رات دن کے درویشی بہت مفید اور صحیح کتاب ہے علی محصول سلسلہ ابوالعلا
کیلئے ضروری دستور العمل ہے خریداران جلد یہ عمدہ کتاب کیلئے مع محصول اک ہزار

پیشہ۔ جمید آباد محلہ چیل کوڑہ قریب مکان نواب دولہ خان احمد علی شاہ قناری۔

بسم الله الرحمن الرحيم

حمد و ثناء خالصه را که وجود انسا از اشرف تشریف میبهم و میجویند مستزاد گردانید و در جات اولیا اکبر
 اولیائی تحت قبائی لا ینزله فیهم شیء منی مکرّم و معظم گردانید و معاملات ایشان را بر هر سائید که لا ینفخ فیهم
 ملک مفترک و لا ینفخ فیهم شیء منی مکرّم و معظم گردانید و در جات اولیا اکبر
 صلی الله علیه و آله و سلم که سیت اولیا و انبیا الطیّلین از دنیا آمده و در ولایت برتن اولیا با جماع اوست
 گشته اگر او نبودی نه ملک بودی نه ملک نه عرش بودی نه کرسی نه آدم نه آدمی اولی که لا ینفخ فیهم شیء منی مکرّم
 و بارواح مطهر صحابه و کرام و خلفاء عظام که بر یکچشم ایشان بدر منیر ستارگان نورافشان جلالت خاص
 مخصوص اند و گفت که الصحابی کما یجوزون بهم اقتدائهم اهدتیم الی اجد حاجی رکن الدین زار الحنین
 به حضرت قطب الشیخ و محد العصر عربی باله شیخ شرف الدین شرف الحق شرع الدین احمد بن سید
 متع الله المسلمین بقایه و او امام علین نعمت لقاء عنده ایش است کرد و التماس نمود که بر اے این
 درویش چند فواید از مکتوبات نویسد تا مراد و رسد و خبریونس و زکار کرد و بلطف قدیم و شفقت
 عظیم التماس پیچیده با جابت مقرون شد بعد از این نواید خوب و عبارات مرغوب بقلم مبارک خرد
 در خط کتابت در آورده تا به سمانان از صفار و کبار و در لیل و نهار فایده گیرند هر که این فواید را
 بنظر تحقیق و احسان و حق بخفیه و دل و اوقات تمام نه بر رسوم و عادات مطالعه کند یا در آنجا بیاید و به جنبه
 و آنچه به بنیده الله الموفق لا حول و لا قوة الا بالله العلیّ العظیم فایده بدان اے برادر چنانکه

بظاہر نماز و روزه و زکوٰۃ است و در باطن عشق و محبت و قریبہ است و نمی یاب آن در دوا ندوہ است
 عشق بندہ را بخدا و میرساند از آن معنی عشق فرض آ آمدہ حیات از عشق سے شناس و مہمت
 بے عشق مویاب چنانکہ گفت بیت محبتون عشق را و اگر از امور و حالت است کہ اسلام دین لیلی و دیگر
 ضلالت است کہ گویند عشق آتش است ہر جا کہ رسد بسوزد و دل معیان آتشکدہ آرمیدہ اگر دوا
 از ان بیرون افتد کون و مکان سوختہ گرد و آگاہ گویند ہمہ جہا از آتش و دوزخ عذاب کند و دوزخ را
 آتش دل اگر دیر یا باسے پر آب در باطن ایشان ریزی ہمہ آتش گرد و آتش ظاہر ہمہ ہیزم و
 آتش باطن ایشان را از نجا گفت بیت ہر کہ اندر عشق چون آتش نشدہ عیش و در عشق
 ہر کہ خوش نشدہ گویند چون فرو لے قیامت عاشقان سہرا ز کور بردارند بخود در زنگرند اگر
 ذرہ اندوہ ایشان کم شدہ باشد چندان فرو یاد کنند کہ دوزخیان را بر ایشان رحم آید ازین معنی
 گفت بیت اگر شود این درد و انگیز تو پس بود این درد و ایم پیر تو اسے برادر اگر توانی
 ذرہ سوز عشق امر و در حال کمین کہ این صفات بر تو در گور خواہ بود یوم لا ینفع مال ولا بنون الا
 من اتی اللہ قلبہ تسلیم ازین معنی گفت سہ در گور برم از مگر پیوے تو اسے قاتل
 کند بر من روز قیامت اسے برادر راہ عاشقان را اسے است بواجب کار معیان بکایت
 باہول محاسبہ ہر نام و دے تواند شنید و نہ چہر نشے تواند کشید محبتون باید تا سنگ طالت تواند
 خورد و فرما دایہ تا کہ بے ستوان تواند کند یزیدی باہی تا نام یوسف تواند برد و عروبانی
 کہن کہ عاشقی کار تو نیست اسے برادر کہ امر و کہ پیشوا اسے عاشقان را جلوہ بردار کہ نہ نام
 شمع رحمت اللہ علیہ حاجات کرد و گفت ای دوستان خود را چند کشتی گفت تا دیت یا بندہ پرید
 الہی بیت ایشان بہرست گفت جمال و لغات من من قلنتہ فاذا صبتہ نوب گفت ہر کہ
 گفت بیت بے جرم و گناہ عاشقان را میاش پس بر سر گورشان زیارت میکن

بیت آبی آتشائے کوئے محبت صبور باش + بیدار نیکیوان همه بر آتشخوار و آبی آتش بر آید
 غلبت عشق خود هر کس را نهد و بدان هر کس لایق عشق نباشد هر کس عشق را شاید خدای را
 شاید و هر کس عشق را شاید خدای را شاید و هر کس عشق را شاید که چه حالت است اما آماهران
 را از عشق چنبره قدر عشق عاشقان داند چنانچه در طلب بهشت شده اند یکم بر اینی که طالب
 عشق است از بهر آنکه بهشت نصیب نفس است و عشق نصیب جان هر کس طالب مهره
 باشد یکم طالب مهره و جوهر نباشد آبی برادر مرکب عشق در کعبه است که بیک تنگ
 از دو عالم بیرون شود و جولان در لامکان کند چنانچه گفت عشقوی در عالم عشق اگر بکار آئی تو
 در دفتر عشق در شمار آئی تو + جبرئیل امین رکاب دار تو بود هر مرکب عشق اگر سوار آئی تو + آبی
 بر آید از مهر خود بر خیزد و تو را به عشق تسلیم کن و چون خود را بدو تسلیم کردی رسیدی میدان که جمله
 اینهمه پردا که در راه نهاده اند صیبت از بهر آنکه تا دیده عاشق روز بروز بخت گریه و طاقت
 بار کشیدن دیدار دوست به حجاب یا به انشای الله تعالی بیت رسیدم من بدریای
 که موجش آدمی خوار است + ز کشتی اندران دریایه طالع عجب کار است + کشتی این دریا عشق است
 و طالع این دریا غایت حق است خوف و خطر این دریا گوناگون است چه کند کلمات این
 بیچاره ویش و آرا امید است که از طالع امواج این دریا که موجش آدمی خوار است از مطالعه
 این سلامت بگذرد و هر عقده که در عبور این دریا پیش آید حل آن از بجا طلب کند که آن
 برادر بر معانی کلمات مطلع گشته است و بر قانون اشارت آن وقوف یافته است چنان
 تصور کند که از زبان کاتب می شود *الْقَلَمُ أَحَدُ الْبَشَائِنِ* فاطر جبار که از بخت بلند است که
 مظفر باد و تو کو این دریا غریز است و جواهر و غیره و عوالم و عاشق صادق جانناز هر
 خسته و مخمضه ناسته روی و شکم پرستی رحمت بر جان پاکش باد که گفت رخ روی بازی

بدان جمال و زینت که اوراست در مقابل او بدارند تا بدین آن با نهر اراں روح
 و راحت جان و بدن چنانکه گفت بعیت دان که هر چیز که سودا کے توانست + چون بپردی
 نقد فر داسے توانست + و چون طلب و محبت و نیاز بدان رشتی که دار و در مقابل او بدارند
 تا به نهر استخری و دشتواری از دیدن او جان بدین چنانکه گفت بعیت هر چه در دنیا خیالت آن
 بود + تا ابد را و وصال آن بود + چون مقرر شد اکنون بدان اسے برادر هر چه در هر عالم
 سباع و وحوش است از حیوانات از هر آن کیے منفعت در آدمی هست هر کد آم که غالب
 خواند بود فردا قیامت حکم بدان صفت خواب بود و نه بصورت یعنی بدان صورتش گردانند
 چنانکه مثلاً اگر بر کسے منفعت غصب امروز غالب بود فردا بصورت گسے دشر کنند و اگر بر
 کسے صفت شهوت امروز غالب بود فردا بصورت خو کے دشر کنند و اگر بر کسے صفت
 کبر امروز غالب بود فردا بصورت پشنگے دشر کنند اگر بر کسے صفت چالو سی امروز غالب
 بود فردا کسے قیامت بصورت روبا دشر کنند و دیگر منفعت هم برین قیاس باید دانست و خبر
 است خلیل اللہ علیہ السلام فرما از را بیند که در دوزخ میزند و حال صورت کد ام فشیخته
 ازین قبر است که من دعوات استاد و پدر را و دوزخ میزند و حال صورت آدمی از ظاهر
 آن بر کشند گفتدے گرد که د دنیا این منفعت و غالب بود خلیل اللہ علیہ السلام را گویند
 ترا با این گفتار چه نسبت و چه سرائی و سنگ اصحاب کهف را از صفت او صورت آدمی
 گردانند و در صفت آدمیان آرد که ادسگ صورت و آدمی صفت بود و آدرا آدمی صورت
 و گفتار صفت بود ازین معلوم کن که صورت را هیچ اعتبار سے نیست اما اہل جہل را
 امروز نظر بصورت است اسے برادر بسا آدمی صورت بود امروز که فر و ابنی در صفت سباع
 و وحوش استادہ گفتد و بسا سباع و وحوش صورت بینی امروز که فر و اد و صفت آدمیان و ازین

این عقبه شکل است و کار سے سخت کسی شغل نہ گنجد او خدا آن بصیرت پس غافل نباید بود
 آہستہ آہستہ عادت باید کرد تا چنبرے ازین صفات کم شود اگر توفیق خداوند دست در
 بجلی دفع شود کار سے عظیم پیدا آمدہ ہو و وہر کہ خواہد کہ بداند فردا کہ ام منقہ خواهد بود امر و زور
 خود نگر د کہ کہ ام منقہ بروئے غالب است فردا ہمان باشد این مقدمہ استن و شوازیست چنانکہ
 اگر کہے خواہد کہ بداند کہ خداوند ازو سے خوشنود است یا ناخوشنود در اعمال خویش نگر د اگر ہمہ
 طاعت است و اند کہ ازو خوشنود است کہ نشان خوشنودی طاعت است و اگر ہمہ معصیت است
 و اند کہ ازو ناخوشنود است کہ نشان ناخوشنودی معصیت است و اگر ہمہ بود حکم لیا
 کنند و روزگار امر و زورش نیست چون اینجا کار سے بنو و انجام ہم بود و اگر این صفات غلبہ
 ماندہ بود و گشتہ و اگر در بہشت فردا فردا آمد و ہمہ نعمتہا بسرا و فردا زیند آن صفات بزرگد
 و از انجہ باشد گشتنی بنو و پس این مردے بود از خود بال ماندہ و بدولت خود نارسیدہ اینجا میا
 کہ برگردہ چون اینجا گشت انجام ہم کرد و اینجا گفت بیت پاک شوتا اہل دین گردی ہاں
 میان ہش نامچین گردی - فائدہ بدان اسے برادر در بیج چیز تو فرغیہ تر و فائدہ ترا
 ز طلب حق نیست اگر بازار روی اورا طلب و اگر بخانہ آلی اورا طلب و اگر مسجد شوی اورا
 طلب و اگر خرابات روی اورا طلب و اگر عزرائیل آید بر تو نگر تا از طلب فرمائستی عزرائیل
 را گوئی تو کار خود میکن من کار خود می کنم تقاست کہ پیغامبر صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم سواک
 در دہن داشت عزرائیل در آمد گفت یہ سیف منی باز گردم یا آنچه فرمودہ اند پیش بر ہم حضرت
 رسالت سواک از دہن دور نکرد و گفت تو کار خود میکن و من کار خود میکنم اگر دوزخست فردا
 آند باید کہ از طلب فرمائستی بگو یا لک نفسہ عسیرہ مرفوہل امین و ما و طلب قدی
 میزنم تا کار کجارسد و اگر در بہشت فردا آند بجز و قصور نگر و کوی طلب میوی و قصور این

حدیث میگوید بحیثیت گریه در جهان و بند مارا چون دل توفیق است بے نوا ایم ۱۰ اسے براہ
 ہزار ہزار رکع و ساجد بودند و ہزار ہزار تحیر و ہوش و اسرار و سے بودند و ہزار ہزار سوختہ
 و رکاوے بودند و قوسے بے باک را از خاک بیا فرید و بدینہم مطیعان و عابدان برگزیدہ
 بے سابقہ خدمت و بے مقدمہ شفاعتے گفتند اسے مشتے خاک السمعت بریکہ نہ من
 سب شہ اسم در ساسے خراباتی را برگزیدہ و برستگار اقبال در شادہ ذوالجلال بنشانند و ہم
 نواختی و قبولی ہر لحظہ تحفہ و و عروسے در دو حجاب و مدد عتاب و در گردان منا جاتے افکند
 ہر دم حسرتے و غصبے یکے را از تجانہ بیانہ طراز اعزاز و قبول بر کسوت او کشند و دیگرے
 را از مسجد بیرون کنند و رشتہ طرور و دور گردنش در آویزند چنانکہ لطف و کار است تہر
 ہر کار است اسے برادر راہ نامین است و منزل بس و دور و مجنون عاشق و در سر نشاند
 چاند جز جان و جگر نیست شکار خور و زانست کہ ہر سرے ندارد و سر تو بس خرمین طاعت
 کہ بوقت ترع و قد و فنا الی کا عملو میاوتے نیاز بر و ہند و بس سینہ آبادان کہ در حاک
 سکرات مودہ و بید الیہم و اللہ مالک لکون کو تہم سمعون قراب کند روزیر کہ در لحد از قبلہ گردان
 و بس آشمار اور شب بختین بیکانہ خوانند یکے را گونی لکھ لکھ تات العما و سہ دیگر را گونید لکھ
 نو کمت المحبوس رودی میایید کہ در میان مار و کز دم بود و نامبارک و بد بخت را نیز گونید رودی
 میایید کہ هیچ طاعت باز گرد و قبولی میایید کہ از هیچ معصیتے نہ اندیشید غلیل اللہ را ادا زر
 بین و بخیر جم الخی من المینت منیوان و کنعان را از سرائی نوح بگرد و بخیر جم المینت من الخی
 میدان اثبات آدم بہین کہ زیان دولت مخور و نفی ابلیس بہین کہ اثبات طاعت سود
 نداشت چنانکہ لکھ البشری خواندگان از عدل راہ است کلا شری یومئذ للبحرین
 را اندکان را و راہ است چنانکہ یوما لکھ فی و کھوہم من اثر التبحر و بیان است

يَعْرِفُ الْبُيُوتَ بِسَيِّمَاتِهَا نَشَانِ است فائده و اسے برادر راہ نامین است و منزل پس
و در وقت سبب غصیف و دل بیچاره و فرست عزیز اینجا چه آرام و قرار است و چه جا نزد پس
و کمر و دراع و دستار و کلاه و قباست آتش و رجمه بایز و دوتا تم خود باید داشت و همان باید
گفت که آن بیچاره گفته است بیست بر دشت روزگارم چون کنم و بر نیاید بیکپارم چون کنم
افسوس نه ارافسوس روزگار بخت بگذشت و عمو تمام شد کارنامه ماقده ماند و سفر آخرت پیش
آمد و رقیبه عمر اگر بیج نبود بارے ماتم خود باید داشت و همان باید گفت که آن سوخته گشته است
بیست و در دراز و در کجا خواهم کرد و عمر شد ماتم کجا خواهم بسیم کرد و در آخر شب چون گناهکاران
و مذکور داران از در و دل و باب دیده و بای بیچاری تمام این دنیا جات گوید بیست از در و بیستم
نموده ان تا اسیر و از سر طافت سیاهیم کن سفید و پس غافل مباش که کار سخت و سوار است و راه
نور و شیب و شیطان و نفس و سپهر مرگ و گور و عقاب آخرت که بنیاد آن که آن زیر پا است
و در آنجا مبد و پیش پیاده ازین در و بناید و گفت بیست کاشکے هرگز نبود و نام من
تا نبود و پیش و آرام من و عارفی مرخواجده ابراهیم او هم را گفت رح میخوایم تا از تو عالم طریقت
بشنویم گفت اسے برادر دیر است که من در ماتم نوشسته ام گفت چه گفت از آنکه چون در شست
صورت مراد بر محم باور تمام کرد و گفت ای سعید نویسم یا شقی نمیدانم جواب چه آمد و چون کلام لوقه
گوید الهی جان این بنده بر سعادت قبض کنتم یا بر شقاوت نمیدانم جواب چه آید و چون فرود آمد
نورته گوید الهی این بنده را سوئے بهشت دانم یا سوئے دوزخ نمیدانم چه جواب آید اسے
برادر و راه دین چه زبانه و عباد عالم از بهیت یقین نیازی ان الله یغنی عن العالمین
سرگردان اند و همه صدیقان جهان از یاست یسئال الصدیقین عن صدقهم از ان
و ترسان اند پس خرم طاعت که بوقت نزع و قد منّا الی ما عملوا بیا و نلے نیازی

برسد پس سینه آبادان که در عات سحر است و آنکه در حق الله تبارک و تعالی
 شراب میکند گناه بزرگ است و اگر چه در روز اول کفر است و اگر بود لباس کثیف از سر ترسیدند
 و این از کتب معتبره است و پیشانی او را بزنند و گاه هم با خمر و گاه با برود و جسم را
 بکشد و پشت از سر بریزد و بکشد و در هر یک از اینها بزند و مشکله که کتب آن
 کتب کلمه در اینهاست خوش گفت هر کس گفت سبب نیازش را چه کفر و چه دین و نه
 در اینها و اینهاست چه چنین است برادر اینجا چه جاسک قرار دارم است و چه جاسک
 خوشی و خوشی نقل است که حضرت رسالت صلی الله علیه و آله و سلم میفرمودند
 را پسید که یا اخی جبریل که ای شاه گوی که گفت که رسول الله تبارک و تعالی را از ما براند
 اینجاست که رقرار و آرام نماند است کنون دانی که ما بزرگوار چه بیدار و مافوت است
 و کمان تشبیه در روز غم خود باید خورد و در آن زمان خاک سر بر سر باید کرد که تعطیل و امید
 انشعاب کار است تا اگر ایمان مردان نبود ایمان سپردن و بختشان بود چه توان که دیگر دوست
 خود تشبیه فرزند بار سبب چه باشد بود خوش گفت هر کس گفت میست از بخت بدم اگر در وقت
 خود تشبیه از درخت به پارسه گیرم و اگر در آن به برادر به نام چه بخت و چه خود
 و چه ترس و چه جهو و است برادر و هر چه که تواند از دنیا بیاورد را بسلامت و مردار است
 و خواب بنید و شبی روزگار است و دیگر دنیا نیست بیرون گور است که است
 چه میرنی و ایان اگر بگور برنی از کرامت است و پس اسه برادر و اقتدار و شلیخ و دین
 کن و خود را از دست و سواس شیطان لگا دارد و تا در دست شیطان نیفتی و اگر افتاده خود
 را از دور یاب تا کاف از دست نرفته است علاج آن کین پس بوشیدار باید شد و غم خود
 باید خورد و تا تو کشته شده اند اینجا گفت رباعی اسه پیرنگار و در توبه کشته شده است

انواع نعم هر تو آماده نهاده است بشتاب سوخته توبه که از مالدگیتی و از کرون تاخیر
 بیست و اقع زاده است و فائده بدان اے برادر پاک بودن از گناهان از اول آفرینش
 تا آخر کار فرشتگانست و پدید بودن گناه از اول آفرینش تا آخر کار شیطانی است گناه
 کردن و توبه کردن کار آدم و فرزندان اوست اے برادر بند مجرب گناه ما خود نیست
 ما خود تیرک توبه است نه پند اگر بنده گناه می کرد و توبه کرد با جماعت که ما خود نیست
 اَلْاَتَّائِبُ مِنَ الذَّنْبِ كَعَمَلٍ لَا ذَنْبَ لَهُ گناه از آدمی چه عجب که ترکیب اول شهوات
 و هوا چون است و شیطان در پس و نفس کافر در و درون پیر این است برادر هر حال
 که هستی و بهر کار س که هستی از توبه کردن غالی مباش که کار س که خداوند از طاعت
 مطیعان منزه است و از عصیت نامیان مقدس هر چه خواهد کند علت در میان
 در دنیا است که بزرگان می گویند اَلْفَضْلُ بَيْنِي وَبَيْنَكَ اَللّٰهُ لَا يَالْعَلَّ وَ كَلَّا بَارِئُ هُوَ تَبَرُّكٌ
 اگر فضل می بودی بر علیه امتان چنین را برین امت فضل بودی که ایشان را بنقصند
 و برین امت را بر او پیش عمل و کار ایشان بسیار بوده و این امت اغلب شست یا بنقاد
 سوال است پس که کار ایشان را بدانند بود مع جز این امت را بر همه امتان فضل آمد
 و اگر فضل می بودی شیطان را بر آدم فضل بودی که شیطان از آتش نورانی است و آدم
 از خاک ظلماتی مع نه آدم را بر شیطان فضل آمد و نسیم که فضل نه این است و نه نجوم پیش است
 ثواب فضل نبوده مگر آنکه خدا را که فضل و با تمام اینها چون در توبه بود است برادر
 سعادتمندان انبیاء و نشانان اولیا است علی بن ابی طالب و آل و ستم و بر مقتدا و بارسته فخر کرد
 چنانچه این آیه آمد وَاسْتَغْفِرْ لَذَنبِكَ اِنَّكَ اَنْتَ غَفُورٌ رَحِيمٌ اِنَّ اَمْرًا بَرًّا لَّيْسَ بِهَذَا
 این اشاره است بر خدای که مطیع تو پاکیزه تر بوده است و توبه و استغفار را از شما

خالی نبوده است که لاک آدمی تبرک نوبه و استغفار است نه بجهت گناه قطعاً آدم علیه الصلوة
 والیس علیه السلام بنگر که آدم بعد از افتادن بر خاست گفت سر بنما ظلمنا انفسنا و ان
 لمعون افتاده مانده و غش کرد و عیان شد که تعالی الیوم الدین است برادر بنده را خود
 گناه نباید کرد اگر افتاد و در تر باید خاست چنانکه پدر خاست و همان باید گفت که پدر گفت
 سر بنما ظلمنا انفسنا بدان افتادگی اصرار نباید کرد که آنقدر که خاست چنانکه ناسیل کرد
 آنرا کافر گشت اول کسیکه گناه کرد اصرار نمود و آخر کافر گشت از آدمیان او بود و عوذ بالله زنها
 پس باید که گرد مصیبت نکرود و اگر افتاد باید که زود برخیزد و بگوید سر بنما ظلمنا انفسنا و از
 امر اگر گناه بخوان گر نیز که از کفر که همه لاک و اصرار است که صغیر مع الاصل و اصرار
 کبیرة هم الاستغفار قوتی ندر عشت اسے برادر اجل و کمین است و فرصت عزیزا گاه
 ناصیه ملک الموء طالع شود و توبه باشی است برادر هر چند که آلوده و ملوثی چنگ توبه زن
 و امیدوار باش از سحره فرعون آلوده تر و آزارنگ طور سینا جاود تر و آزار چوستان
 شسته قیت تر و غلام را اگر چه از جسته آند چه زیان دارد چون خواه کافور نام نهد آخر
 برادر چون لایک گفتند ما را با افسوس ایشان طاقت نیست ند آمار سے اگر برادر شما
 خیریم رو کنید و اگر بدست شما از خوشیم خرید میسر سید آلودگی ایشان بر کمال تقدیر می آید
 آند این شتت خاکیا تذکره حضرت با قبول اند چون قبول مانده حصیت و لوث ایشان
 را چه کند از اینجا گفت بیت سراسر ما همه بدیدی و خریدی هم در سب کالای رعیب
 در سب لطف خراباری و فائده بدان اسے برادر بخرد و تفرید بشرط راه است بخیر دار
 علایق و تفرید از خود و در دل غبار سے نه بر شیت بار سے نه پاکس شمار سے نه در سینه
 بار سے نه با هیچ مخلوق سے کار سے نه تمیز از خود و عرش برگزشته و از کونین وید

و بامداد آرمیده و جو کوفین بیدوست خوشی نه بلی وجود عالمین بادوست ناخوشی نه عزیزی گفته
است لا اَحْسَنَ مَعَهُ اللهُ وَلَا رَاحَةَ مَعَ غَيْرِ اللهِ خوش گفت هر گفتم بیت باتول
سجد است بے تو کشت + بے تول دفع است و بالو هشت + و دیده که از پرچم که جز
حق است چاره هست اما از وے هیچ مال چاره نیست چنانکه موسی علیه السلام وحی کرد
اِنَّ يَدَكَ الْكَازِمَةُ اَتَاَمَ اِنَّ هَمْ حَارَهُ هَسْتَ اَزْ مِنْ حَارَهُ نَسْتَ هَرَّ اَمِيْنَةُ لَوْحٍ دَعَاوِي بَتَكْنَبِ
و دیده منی وے بر کند موت و حیات بر دیده وے یک رنگ گرد و در و قبول روح و دم در ترانه
وے همبگ بود بخت و دوزخ را و رطاشیه دل او کند ز دنیا و آخرت را در سینه وے
جائے نه برائے صبر و اند و لقمه مخلوق گردن دهند غواص بلند هست که بادریائے محیط جانی
کند گوهر خب افروز در معاوضه آن بایست آرد او بد و بد چرخ مختصر پیر زمان تن در نه تقصیر
در گاه آله بود و تشریف از موسی التذکواته پاسے طلبش هست در راه مرکب جاہ و کرامت پے
کرده و تخته تنگ و نام سلامت پاک شسته و رویش این بود که لَوْ تَرَا حَقِّي الْعَرْشَ الْحَقَّةَ اَگر
عرش مجید پیش هست من آید پیش کنم لَوْ اَقْبَلَنِي الْكَوْنُ لَهَدَمْتُهُ اَگر دنیا و آخرت خود
را بهت من نماید لکدال عدش کنم پیش این بود که هر خطه بر طور سینا طلب می آید و
موسی دار نعره آرخی میزند و از حضرت مطلوب از راه غیرت جواب لَوْ قَاتِلِي مِيشُود
ز بے کار و ذبے سودائے آب و خاک چون مرید صادق را این تجرید و تفرید حاصل شد
بلوه گریش در عالم همچنین گفت دِيَا دَاوُدَا اِذَا رَاَيْتَ طَالِبًا اِلَى فَلَاحٍ لَهْ مَخَادِمًا
پیغامبر سے چون داود پیغامبر علیہ السلام اور خادم بود پس تو اندانست کہ دیگران
بہ باشند خدائے بر قیاس عقل نیست بر شیت اوست ہر چه خواہد کند از تجاؤ از را بولیم
خلیل اللہ نگر و آو تکرہ عبد اللہ محمد حبیب اللہ بہ من ہوا یعنی مرید را بر و در جہ حال

آید و برتر مرتبه پدید گردد انشاء الله تعالی است برادر هر خار سے که امر و ناز راه دین بر
 می آید باید گرفت اگر بزمگیری رفته آن خار با تر سے سازند و بدول و مکتب زلفند
 نه بنی چون موسی علیه السلام بدولت مکالمه و کلام الله موسی تکلمنا رسید
 صد و بیست و چهار هزار و چهار ده کلمه پیوسته بر دگر کرد و از فرق ستر بناخن پاسے
 همه گوش گشت تا با همه اعضا همچنان می شنید که گوش بهر کلمه که بر دگر کردی نیست
 و دست گشتی و هر بار که هشیار گشتی این تازیانه بدول او زدندی و قلت نفسا یا موسی
 بے دمی مار قیبطی را چون هلاک توان کرد اگر عقوبت هفت در که کوفتش بر دیکه موسی نهادندی
 چنان بودی که فضل او را در آن ساعت بروی عرض کردند نه در چنان نواخت و دور
 پندان قلت خار سے که موسی علیه السلام در راه خود گذشته بود قصد دیده دولت
 او کرد و است برادر میری و مردانه میخور عاشقان را دریا پاسے آیت و کوه کاسب و فغان
 رجاء منع همان عطا همان نشان صدق نیست آورده اند چون شهباز محبت از آیه
 عزت بر پرید بر عرش رسید غفلت دید در گذشت بر کسی رسید و عت دید در گذشت
 بر آسمان رسید رفعت دید در گذشت بر خاک رسید محنت دید فرو آمد گفتند عجب
 این چیست گفت من محبتم او محبت است در میان ما نقطه تمیز بود در عالم صورت
 و در عالم معنی خود دانند آنها که دانند گویند اول حرف که در لوح محفوظ نوشته شده محبت
 بود پس نقطه یا نقطه نون متصل شد محنت گشت ترکیب یک است نقطه فرق است
 چون نیک نگه کنی هر دو یک یابی از دنیا است که بزرگان گفته اند در هر نقطه صد هزار
 قهر تعبیه است و در حرف صد هزار شربت زیرا که میخیزد زبان و دستان و
 خواهند که نیست گرد با این هم خطاب میرسد اصبر و صابر و صابر و صابر

وَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ وَاللَّهُ اعْلَمُ بِالصُّلُوبِ فَأَمَّا هَذِهِ بَرَادِر
بشر غلامه موجودات است و زبده مخلوقات است بر صحرای وارش و در ویر نقش و یارب
اندلس غافل مباش و شیره هزار عالم نیایی آنچه در خاک و آبست و نهفتند فی زمین
سروچی پیدا است نظیر کن ملک را با قدس و ملها رت بل عباد مکرر مومن مقام شدا ما
مُحَمَّدٌ وَنَحْيُوتُهُ رَاثَايَةِ آب و خاک آمد چنانکه گفته است میت خاک را چون کار با
پاک اوقات و پیش آدم عرش در خاک اوقات و به است برادر چون قبضه خاک را با کمال
قدرت قبض کرد و آنگاه پهل سال در آفتاب نظر نو بدشت تا طراوت هستی از وی بر رفت
آنگاه ملائک را فرمود که بروید این بدیع صورت و غریب را در استان جلال او را که
در اسکے هفت آسمان است بوسید فَقَعُوا إِلَهُ سَاجِدِينَ آن گاه ملائک را گفت
آدم را سجده کنید ان مرتبت و برکات و منزلت نگل را بود سلطان دل را بود
لطیفه از لطائف الهی و مترس از اسرار بارشاهی و معنی غیب و مترس قل الوی و مخ من
اکبر منی و رسید به دل آدم و ولایت نهاد و زبان مطهر خواج عالم صلی الله علیه و آله
و سلم از ان سر بر بسته این نشان باز داد که خَلَقَ آدَمَ عَلٰی صُورَةِ نَبِيِّ سَل
تمثیل تشبیه هَذَا اسْمُهُ عَظِيمٌ چون ملا را اعلی آن حسنی و بزرگے و آن مرتبت بدین
ارواح خود نشان آستانه خاک بے باک کردند آن بعین خفاش عهد بود چون مقابل
آفتاب اقبال آدم افتاد چشم را بر هم میالید و از غایت بربی ذره از ان دولت مزید
دلت آدم ستودع اسرار غیب بود و اگر نه مشتے خاک را آن اهمیت کئے بودی که
ساکنان خطا و قدس و خطا منابر انس پیش رے سجده کنند مشتے گل جیاصل را آن
ایروکے بود که حیرت ایل امین و میکائیل با تمکین را گویند اَسْجُدُوا لَكَ اَنْ تَنْتَ غَل

حق پر مژول بود که این خلعت یافت همه عقلا عالم انگشت تحیر ندان گرفتند که چیست
 که این شسته خاک را دوست میداد و عزیزی میگویی حق که نه خود را دوست
 دوست نمیداد و بگویدی هر که منع خود را دوست داشته باشد آورده اند که آدم بنیابر
 صلوٰۃ الله چون در بهشت رسید شریعت میگفت وَلَا تَقْرَبُوا هَٰذَا ۖ الشَّجَرَةَ طَرِيقُهَا
 مِغْفَرَةٌ لَّكُمُ الْمَنَافِعُ طَرِيقُهَا نَارُهَا ۖ مِغْفَرَةٌ لَّكُمُ الْمَنَافِعُ طَرِيقُهَا نَارُهَا ۖ مِغْفَرَةٌ
 آتش در همه زن آدم گفت در بهشت عابئی آری است و خواگی بر جای اما مار او
 دل میباید که دوزخ چند در کلبه اندوه خود و وحیم که حدیث ما با خواجگی راست نیاید
 بشنوا آمد که آدم در غرت میآئی گفت چرا نیایم که ما را کاره در راه است گفتند
 کار باز گفت از اینکه کار دیگر کار ساخته تر بهشت و در فرمان بنده فغان و ملائکه
 پاکر و خادمان گفته دار اسلام بدار الملام بدل باید کرد و تاج از سر بیاید نهاد
 و بجای تلج خاک افلاس بر سر باید کرد و نام نیک بلامت و عصی انداخته
 عوفی باید کرد و گفت همه مردم ندانند که ابالی در عالم و آدم دوست وفارت بر دولت
 خائن خلافت کشیدم ناگوری که از آدم بهشت باز شدند چنین گوئی که آدم را از بهشت
 باز شدند دل گریان بر مرغ بریان نه آساید جان سوخته و مگر خسته مجبور و تصور تنگد
 آب و خاک آمده است دیگر نقش بر دیوار عزیزان طریقت گفته اند اگر صد نفر از خزینه
 دولت و سعادت بر ذات آدم تبار کردند چنان نبود که آدم را بدین سرای پرده فیه
 در کشیدند و عصی آدم رقیبه اگر او را قدم عصمتین سر پرده نگشتی این بقیه
 قدرت بودی و غیرت درگاه لا اله الا الله بود از آنکه گوهر پاک بدین صفت
 در دفتر خلعت باورده باشند که خلعت میدی انجین شاه را کم ادین قباد کلام

بنامش و عصی آدم ربه در فردوس اعلی و دارالسلام نواخت الطاف قدرت بود همه بر آدم
 عاشق شدند برائی آنکه برگزاده عجب قدرت غنیده بودند همه دستها را عشق بردا من آدم محکم
 کردند آدم بلند همت را اول ازایشان برگرفت از آنچه بسراے حکم بالیت آدم و بار حکم
 می بالیت کشید بهشت سراے نازت طاقت کشش بار حکم بدشتی گفت بار خدا یا
 بار ایهانه بالیتی تا از دست عزمین فردوس خلاص یافتی درخت گندم را بهانه کرد خشنود
 و ندا بعالم ورد آمد و عصی آدم ربه دستها از دامن او کوتاه کردند اتی بهادر راه آدم
 نارفته مدیث آدم تو انگر آدم را اندوه دین دامن گرفت دارالسلام بدار الملام بدل
 کردند آدم با شیطان عداوت توانی کرد و اصطفا را فردتی گذشت و نام شکور را داغ
 عصیان بر توانی نهاد و از تاج طلب خلافت تعلین توانی راحت گفت این همه را
 که بسته ام اندوه این مدیث بر از وال گروان بر خوشن چین غروب کرده ملک فردوس
 با همه ناز و نعمت بر باد کرده است برادر اگر عصمت همه پاکان و اخلاص همه حصوان لباس
 طعینت تو سازند گزافه نشوی و اگر نیز آری تیغ قهر نیز هر حسرت آید او بر فرق توزیق
 بگر تا بهر هست نشوی ای برادر از ستر کار او جبرئیل و میکائیل خبر ندارند من و تو و اشغال
 ماکه باشد آدم پیا میرا علیه السلام مسجود و ملاک گردانند و ملاکت بهشت اطلاع
 مدو اند آنگاه برهنه از بهشت بیرون کردند و در عالم نداد و اندوه عصی آدم ربه و فوجی
 ماکه گویند با تاج و تخت با و شاهای اول روز در بهشت درآمد هنوز روز با خورشید بود که برین
 از بهشت بیرون کردند و اسے برادر مقاسے چون بهشت و تاج عصمت بر سر و قبا زلف
 در بر میزدانند و است که یکدم سببه بلا و یک قدم بے محبت نهند من و تو که فرزندان
 اویم و امر و نذر دار بلاییم و در سراے ابتلا و سرگردان و بانهر خطا و معیست آلوده

وحق غدا ب و عقوبت گشته محال بود که دس بے محنت زیریم و یا قدم بے بلا نهیم
 استے برادر غذا را از شکم ما در خون خوردن است خون خوار را با مراد و راحت چه گذرد
 با خوشی و نوشی چه کار آنکه سلطان انبیا و پادشاه اولیا است فرماید او بهین که چو نیست
 یَا نَبِیِّ رَبِّ مُحَمَّدٌ لَمْ یَخْلُقْ مُحَمَّدًا دَاکُمْ اَفْضَلُ ابِشْرَ عِبْدَ الْاَنْبِیَاءِ وَ الرِّسْلِ است ناله و زاری
 او امنیت که اے کاشکے برگ درخت بودے تا گو سفندے خوروی و آنکه اَنَا
 مَدِیْنَةُ الْعِلْمِ وَ الْحِیِّ بَابُهَا فَضْلُ اوست می نماید و میگفت اے کاشکے ما در خوش
 را خون حیض بودے من دتو که باشیم استے برادر کاری که مراد ترا افتاده است نه
 کوہ کشد و نه آسمان تحمل کند و نه زمین حلهے درین باشن دوست برادر و بگوئی میت
 یا له العالمین در مانده ام غرق خون و خشک کشتی رانده ام در میان راه تنها مانده ام
 کس ندانم بے سرو پا مانده ام استے برادر امر در مقامے چو دنیا با نهر ان بلا و آفتا
 و امر با و نهی جان نهر انهر در پیش شیطان و انش در پی چه گوئی که گناه نکند هَذَا اَمْرٌ
 عَجِیْبٌ روزے آدم پیغامبر علیه السلام المیس علیه اللعنة را دیده گفت ای ملعون
 این چه بود که با من کردی گفت آوای آنکار که با من تو کردی با من چنین که کردی خوش
 گفت هر که گفت رباعی صیاد اذل دانه که بر دام نهاد و مرتعے بگرفت و آدمش
 تمام نهاد و هر نیک و بد بے که در جهان میگردد و خود میکند و بهانه بر عام نهاد
 شیطان که باشد و نقش چه بود فَعَلَکَ اللهُ مَا لَیْسَ لَکُمْ وَ یَحْکُمُ مَا یُرِیدُ بزرگوے
 بودند پیش چوگان قضا چه تدبیر تا کار چهار سد فائده بدان اے برادر اول باید که جا
 وطن و تقدیر پاک و حلال بود پس حوائس از معصیت و خلاف پاک بود و آنکه دل از

ہند اور صاف ہند موم چون کھنسل و عقد و سند پاک بود و چون
 پاکی اول حاصل شد مرید یک قدم از راه دین بر رفت و چون پاکی
 دوم حاصل شد مرید دو قدم از راه دین بر رفت و چون پاکی سوم حاصل شد مرید سے قدم
 از راه دین بر رفت حقیقت توبہ اینجا پدید گشت و مرید حقیقت تائب لایجا شد و این را
 گردش خوانند یعنی از حال آلودگی و پلیدی گی بحال پاکی گشت کلیسا جائے پریش گبران
 کلیسا بود مسجد گشت تنہا نہ بود و صومعہ گشت آنگاہ بر دل مرید آفتاب طالع شود و
 اسلام بحال خود بدو بنماید و ہر در معرفت بر سینہ دے بکشاید اما بظہارت ہر معاملہ
 کہ بہت و ہر مجاہدہ کہ بہت گو باش چنانکہ گفت ہمیت او صاف و میرہ چون بدل
 شد ہر عقد کہ در تو بود عمل شد و چون توبہ پدید آمد آفتاب ایمان پدید آمد کہ آفتاب
 ایمان در سینہ بر قدر توبہ او تا بدہان مقدار کہ در گاہ توبہ بروے کشا وہ میشود۔
 آفتاب ایمان بر قدر آن تابش می یابد پس درست کردن مقام توبہ اہم بہا تست
 ازین معنی بشنور با عی اسے پیر گنہگار در توبہ کشا وہ است و انواع نعم بہر تو آمادہ
 نہادہ است و نشتاب سوئے توبہ کہ از ماور گیتی و از کردن تا خیر بے واقعہ زادہ است
 کیے را از پیش بخت کوارند و بطرقہ العینے چنان برگیزند کہ ہنور سجدہ گاہ او پیش
 بہت گرم بود کہ او را از ہمہ ملک و فلک در گزرایندہ با ستند و در صفتے رسانندہ
 کہ اگر افس و جن ملک و فلک و ہر اطلعنہ نشان نیانند سرگردان ہشوند و گویند چہ بود
 و چہ شد جواب دہند فقال لما یومئذ ہر چہ خواست کرد چون و چرا درین حضرت
 بار غیبت و علتہ را بخل نیست کہ اینجا کار بے علتہ است کیے را با زید کنم و کیے
 را بوجہل کیے را با علی علیین بر آریم و کیے را با سفلہا سا فلین فرو بریم و علتہ در میان

نہ باز گردید و چون و سپر اور عالم انسانیت پر جمع کینید خوش گفت کہ گفت شنوئی
 ہیبت این را و کار سے مشکل است : صد جہان زین ہم پر خون دل است : خون
 مد یقین ازین حسرت بر خیت : و آسمان بر خیت ایشان خاک رخت : اے برادر
 ز اذایان و طاعت کسے حضرت اور اکما لے و جائے و نماز کفر و معصیت کسے
 نقصانے و زوالے و اگر ہمہ عالم خانہ کعبہ گرد و وہمہ جن و انس ابو بکر صدیق گردند
 اگر ہمہ عالم تجانہ شود وہمہ جن و انس نرود و فرعون گردند چہ انیت کہ گفت ہیبت
 سے نیاز زین را چہ کفر و چہ دین : بے زبانیش را چہ شک چہ یقین : و نہ از میسے سید
 سود نہ از موسے نواز فرعون زبان بود نہ از مزود فاکدہ بدان اے برادر اول
 صوفی در عالم آدم پیغامبر علیہ السلام ہر وہ است حق تعالی مائدہ روح بوسے و اود
 چراغ عقل و در دل او بغیر و خت و نور حکمت از دل زبان آورد و بر خود بجنید مجہد ملاک
 و راول خلافت یافت و بر خاست مسافر و ار قصد بہشت کرد گفتند حواس و اطراف
 را بجلہ و بقید کن و با اختیار خود حرکت کن مرید اختیار بنود حکم حیات و انبساط
 کشادگی نمود از کمینگاہ غیب زخم عتاب رسید و معصی اکام مرآتہ شکستہ شد و
 باستغفار مشغول گشتہ است استغفار صوفیان از نجاست گفت سر تنہا ظلمنا انفسنا
 و سر یہ اسباب خواجگی و خلافت بود از دسے بر کشیدند برہنہ با ستا و باستغفار
 مشغول گشت گفتند آدابین عزامت بدینا سفرے کن کہ شمر طرید انت کہ چون
 نولتے ہر وہ رود سفر کن مجر و برہنہ سفر خاک کردنش برہنہ بود گفتند آو ما در ویزہ
 کن او ہر دستختے برگے خواست کرد و جملہ شہ برگ یافت بر ہم و خت مرقع شد
 و خود را پوشید و دسے بسافرت خاک نما و ستیصد سال آب حسرت

از دیدگان میر سخت تا آنگاه که مصفا نشد که این الله اعلم فی الآمر تصفیه یافت صوفی شد
آن جامه که از درختان بر ویزه کرده بود و مرتج ساخته عزیز میداشت تا با آخر وقت شب
پنیا میر علیه السلام را در پوشانید و خلافت پوس سپرد و این طریق مهد گشت و دولت نصرت
در اصحاب انبیا روان شد صوفیان مسافر الجمعیه میبایست در دنیا که هر وقت انجمنها
جمع آیند و اجرای کنند صورت کعبه در دنیا پیدا آید اول از خانقاه با آن بود که در دنیا خانقاه
نبود بعد آدم کعبه پیدا آمد فامده بدان اسے برادر مرید چون ابو بکر صدیق باید که بود و پیر
چون مصطفی علیه السلام باید که بود تا گویند ما صلب الله شیئا فی صدری الخ الا وقد هدیت
فی صدری الخ بکز این صبی بود از دل بدن و گوش و زبان را خبر نه سے مرید و پیر
تا عالم بود هرگز نه چنین پیر و مرید بود و نه چنین مرید شنیده و آنکه گوید مرید سے پیر سے
بود همین است اگر حرکات و سکنات تو بفرمان یر است مرید بانشی پیر را و اگر بخواه و مراد خود
است مرید مراد خود بانشی نه مرید پیر از اینجا گفت بیست خود را بر کاب رهبری بنده تا بار
رمانت ازین بنده اجامست این طایفه را تا اگر پیر سے کار سے فراید مرید اگر خلافت
دین سست اگر مرد خلافت دین خود بکند و بر موافقت فرمان پیر رود مرید بود پیر را و اگر
خلافت فرمان پیر کند و بر موافقت دین رود مرید بود مرید خود را نه مرید پیر از اینجا گفت بیست
هر چه او گفت راز مطلقان + هر چه او کرد و کرده حق دان + مرعی را بر موافقت فرمان طلب
رفتن را و نیست ادا سکه رسد که بر طبیب حکم کند که مرا آن دوا بدو این دوا بده و مرا
چنین دار و چنین بدار اگر ادا این علم بودی خود بر طبیب چه حاجت خود را خود طبیب کردی
و اگر پیر چنین نباشد پیر سے را شاید بلکه او هنوز مرعی و مغلوب است و محتاج بر طبیب ادا
سکه رسد که دیگر از طبیب کند پس معلوم نشد که هر خلیل در کار امر و ادا اینجا است که نه مرید

می دانند که مرید سے چسیت و نہ پیر میدانند کہ پری چسیت خلق پر سے مجر و غالی حقیقت
مطلالت و مصلالت است و تہم ہلاک و ہلاک و در میان هیچ نہ چنانکہ قابل گویہ بیت
پسج نہ در کار و چندین گس + هیچ نہ در قافلہ چندین جرس + اگر شایستگی کہ مرید افعال پیر را
تہ از وی منم و عقل خود بر سنجیدی اودا خود بر میدی ساجت نیفتادی از خود پیروی کردی +
اگر ممکن بودی کہ تہ از وی صراف کوہ سنجیدہ شود ممکن بود کہ تہ از دوسے عقل رکیک
مرید افعال پیر سنجیدہ شود امید آنکہ آن محال بس نہیم محال و این نوع مریدان رشید را
و اہل سعادت را کہ تہ افتد چندین تہ در تہ بہر آن یکس کہ میرود کہ اگر پیر کار سے فرماید مرید
را بخلاف دین کند و در وقت فرمان پیر و در خوش گفت ہر کہ گفت بیت ہر مرید او
گفت راز مطلق دان + ہر مرید او کرد کردہ حق دان + تا جاہلی و منکری با عتراف و کشت
پیش نیاید کہ این سخن نہ براندازہ حوصلہ اوست و تہرگز در عمر خود آن بیچارہ کجا شنیدہ
است ضرورت گوید **هَذَا أَقْلٌ قَدْ نِمَّ جَوَابُ** این طالیف بے غوغا میں القضاۃ
رحمۃ اللہ خوب گفتہ است **بیت** نہ ہمہی تو مرارہ خویش گیر و بردہ ترا سلام است
با دامن گونہ ساری + استے بر اور مرید آن بود کہ خود را و پیر با نوا **اَلَا رَاحَتٌ قُرْبُکَ**
اَلَا رَاحَتٌ این بود کہ او خواست خود خان بیرون آید کہ ما را ز پوست و مردود در تخت
تصرف حال اگر ذمہ اغراض اورا باقی ماندہ بود یا نبوسے چون دچار اور باطن و
جامے بود خود پرست بود نہ پیر پرست و نہ مرید پیرانیت سے آنکہ گویند مرید پیر
پرست باید تا خدا پرست تواند بود من **يَطْعُ الرَّسُولَ فَقَدْ اطَاعَ اللَّهَ** استے بر اور
مثال پیغمبران مثال طیبیاست و مثال خلق مثال یاران و مثال قرآن مثال
خَزَانَةِ دَارِ بَرْخَانٍ وَ تَنْزِيلُ مِنَ الشَّرَائِكِ مَا هُوَ اسْتِغْنَاءٌ بَرَاتَادِ و ہر مرید سے دوائے

فرماید و بر سخته را می جویند و تمام سال تا مرگش بصحت و دل گرد و آن اولاد پاک نجات
 ابد و جمال دین پس بعد از این چنانچه که میراث و ارثان پیغامبر است و کلام الله تعالی
 عَلَى قَدْرِ عَقُولِهِمْ اِشَارَةً اِفْرَاسْتِ بر اندازد هر عقلی سخن گوید و بر مقدار علت هر کس
 و دوائی فرماید زیرا که هر تصرف که ایشان کنند چنان اعتقاد دارد که هَذَا الْوَحْيُ مُثَرَّلٌ
 اِگر سر موئی چون چرا را در باطن تو جاسی نماید بودی در خواب از تو نیامدی که
 چرا ازین معنی گفت بیت فقر تا دیده ماه که شود او + بنده تا بود دهشت که شود
 او + اگر گویند شب است و تو افتاب می بینی گویند خطای منیم مرید و ارادت
 تا سخن کار است راه با حق بسیار است اما این راه غریب تر و عزیز تر از هر راهی است
 فائده بدان اے برادر دنیا مکار و غدار است بوقلمون روزگار است مستمید
 نماز هر روز است هرگز آباد و نواز و شبنامگاهش بگذار و هرگز اصبح دم برود نماز و شش
 از پائے در آرد و کاس ادب بے خض نباشد و کاسه او بے وحشت گس نباشد از دنیا
 گفت بیت از جام او پیش که در آن جام زهر است + گل برگ او میوئی که
 در آن زیر غار است + این عروس زلال بے شان خوشنوار رکبت پادار و
 و بے عاشقان خود را از پائے در آرد و پادار و هرگز چیزی بے بخشند باز
 طَلَبُ الدُّنْيَا سَاحَرٌ سَمَرٌ تَامٍ اِنْجَاسٌ کِهْمٌ اَرَايَشٌ وَ تَمَاشٍ اَوْ چُونِ خَوَالِی
 ست و همه خورش و پوشش و سس چون خیال است و همه لذات و شهوات
 و بے اعتلا می است جهان و در پی او سرگردان عجب شادی بے ماتم و
 خوشی بے غم حیات بے مرگ صحت بے مرض بقا بے فنا و بے درد و غنا
 بے عناد و فقر بے بلا و در محال و عالمی و صحت و جوئی او با صد فتنه و وبال صحت

بر جاننش باد که گفت بهیت مال دنیا را به پرسیدم من از فرزانه گفت یا خوا
 ست یا بادست یا افسانه باز گفتم مال آن کس گو که دل درو سے به نسبت
 گفت یا غولیت یا دیوایت یا دیوانه اسے برادر بزرگان گفته اند در دنیا
 هیچ چیز نیست که بدان شاد شوند مگر آنکه در زیر آئینہ نیست که بدان غمناک گردند
 که شادی بے غم خوشی بے ماتم در دنیا فریده اند گویند بہتر عیسی علیہ السلام
 گفت من دنیا ام بہتر عیسی علیہ السلام گفت چند شوہر کردہ گفت بیحد و اندازہ بعد
 از ان بہتر عیسی علیہ السلام گفت انان شوہران ہیکہ اسے ترا طلاق گفتہ است
 گفت نہ ہمہ را من کشتہ ایشان شاید من برقرار اسے برادر اگر دنیا را قدرے
 وفائے حق و بہائے بودی اہل بصیرت و دانش نگدہشتندے کہ باریکی
 ابیار و اولیا کہ فضل خلاق اند مطلقہ نکلا نہ نگر و ایندے اسے برادر جہان
 دریا بلاست و جیون پر غنست دنیا معشوقہ قتالت و رعنا بے سرو سامان
 لایعے پر عجب بوا لعیے پر طرب جہانے بر نقاب دار و قمار سے ناصواب و ارد
 دلی بے مہر دار و خلق را از خود بے مہر واد خلق را از خود بے بہرہ ناصواب
 دار و ہر کہ با باد و نواز و شبانگاہ بگذارد ہر کہ را صبح دم بر آرد نماز شانش از پاسے
 در آرد و این عربس زال بے شاہان جہان را خوردہ یاد دارد و بے عاشقان
 سر اندازان را از پاسے و آرد و یاد دارد و این جہان فریبہ سر سر و عیب است
 اما ہنزش آنست کہ مزرعہ آخرت است کہ در و تمم توان افکند کہ ریح آن در آفت
 میامی باشد کہ ترین عیب دنیا آنست کہ ہر روز چون شوے بیوفاب و گیری
 ہوا آرد و چون نایہ فاجورہ ہر ساعت یاد گیری جمع آید ہر کہ آئینہ سے دیدہ

که به تراروسه عقل بر توان سنجید آنگاه که افتاب عشق بر تافت ستاره عقل را
 کار نماند ما برین احوال جزایمانه و قصد یقیه نمود ازینجا است بعیت طوعه
 کان پاک بازانرا دهنند هرگز آن کے نوینا دانا نرا دهنند بدان اسے برابر
 بادشاهان بحقیقت این درویشان اند ملک و بادشاهی ایشان نه در دنیا گنج
 و نه در آخرت اگر کسی گوید که گنجی در آجوب بگو و در صحرای که آزار فضا و ربوبیت
 گویند ازینجا است که گفت بعیت ما را بجز این جهان جهانے و گراست و درین
 و فردوس مکانے و گراست چون ملک و بادشاهی ایشان این بود که شمه
 ازان شنیدی خود را امر و زبام درویشی و مسکینی پوشیدند تا کسی را بر
 ملک و بادشاهی ایشان نظر نفیقا العین حق ای ثابت انزه از جمله نامها این
 نام که میان خلق کرده است و همه خلق ازین نام گزینان انداختار کردند و از
 خلق در حجاب شدند چنانکه گفت بعیت خلق آفت است زود بگریز و زسوزان
 شان به پر پنهان است برادر گفته اند اگر درویش را فاقه بود آن شب معراج او
 بود و غایت کار و رویه فاقه و گرسنگی است بهیچ سیر خورده و در راه دین تن
 رفت چنان درویش را پیر سے موجود بود بخورد اگر و نام کشد این درویشے کو گویند
 اگر فرعون گرسنه بودی هرگز دعوی خدای نکر دی پس بلار از سیری خاست
 تا گفته اند سیر سے که در نماز بود شیطان او را در کنار گیرد و از گرسنه که خفته
 باشد بگریزد و خفتاد و وقت که اسلام و ایمان دارند و در مقصد ملت کافری گشتی
 ستوده است و سیری ناپسندیده شهود همچو میرم است و گرسنگی همچو آتش بهیچ شهود
 بگریختی سوخته گردد و گویند گرسنگی از سبب که جز باران ملکت ندارد و سیری آست

و بلا سئ است که جز راه کفر و معصیت نماید سرانیت گفت پیت نفس قانع
 اگر که الی میکند و در حقیقت بادشاهی میکند و دوست در ازان گرسنه دارد و دام قمار بازی
 خویش سیر آید تمام است برادر درویشی و مسکینی راحت تمام است از آفتها و دنیا
 و بلا اهل دنیا این است اما قایت سختی در کار درویشی آنست که او را فاقه افتد آن
 شب معراج او بود و است برادر ملک و ملکوت هر چه در نظر حضرت رسالت صلی الله
 علیه و آله وسلم و شب معراج نهادند و گوشت ششم ندید گفت الفقر فخری
 گوید چون آدم پیغمبر را علیه السلام سجد و ملا که گردانیدند و هشت بهشت اطلاق
 دادند ناگاه نظرش در سرفقه و فاقه افتاد و هشت بهشت را بیک گندم فروخت
 و خرقة فقر در بر پوشید از بوستان بهشت در فارستان دنیا سفر اختیار
 کرد برین نسبت که بادشاهی بهشت بیک گندم فروخت زبان بودند سود
 از معنی گفت پیت جان آدم چون بستر فقر سوخت و هشت بهشت را بیک گندم
 فروخت و است برادر امر و زانچه فرعون و فرود و دادند اگر ترا دهند از آنست که نشاید
 آن نه بلکه ترا ازان نگاه میدارند تا ملوٹ گردی چنانکه ایشان گشتند پس معلوم شد
 که خلاص از بلا سئ دنیا ای برادر از قناعت است اما باید که در کار خود فقر و فاقه
 مستقیم بود تا از دولت اهل فقر و فاقه فر دایه نصیب نماند تا همه اغنیاء دنیا چون
 فرما دولت و نعمت اهل فقر و فاقه معانیه کنند آرزو برند است کاش که عمر ما در دنیا
 بگذرد الی گذشتی سرانیت که گفت پیت نفس قانع اگر که الی میکند و در حقیقت
 بادشاهی میکند بیان است برادر زاهدی دیگر است و عابدی دیگر است
 و عیشی دیگر است اذ اتعنا الفقر فهو الله بزا ابدان و عابدان چه سگرویی زبرد

او دکان برافت طلبند از دکان بقال و ترو فروش بیت گرد هر شهر هرزه چون گویا
 دل در آن ره طلب که گم کردی و آن برادر طرسته رفته بود لاجرم آنچه برایشان بود آن
 عزیزان شیش آوردند دیگر حکیند معلوم نیست آن برادر در طلب این قتلع رفته بود
 یا در طلب حق اگر در طلب این قتلع رفته بود یا نیت و مقصود خود رسید خوش باد
 و خورم باد شیخ باد مرید باد و خانقاه باد و جماعت خانه باد و دعوت باد و
 جمعیت هر روز باد و اگر در طلب حق رفته بود آن گاه طالب حق را این متاع همت
 و زنا است حکم حال آخر شبیه که لا یشغَل بِالْعُلُومِ الشَّرْعِيَّةِ وَالصَّلَاةِ
 النَّوَافِلِ وَكَلَّادَةِ اللَّهِ إِنَّهُمُ حَسَنَتٌ وَلَكِنْ شَأْنُ الطَّالِبِ شَأْنُ الْخَرِشَارِ
 برین کرو که گفت ایات اے در دنیا و سبب شد شیر تو به تشنه بے میری و دریا
 زبر تو به تشنه از دریا جدا می کنی و بر سر گنجی که الی می کنی و اگر بکنه خویش ره یابی تمام
 قدسیا ز افرع خود یعنی تمام و سبحان الله اگر طالب را شاد و پاست نبود همت
 و اندوه نایافت باری بود به آلوده یک روزه خود بقتاد و هشتاد سال زاهدان و عباد
 عابدان تو بند خرید رحمت بر جان عطار باد که گفت بیت کفر کافر را و دین دیندار را
 زره و روت دل عطار را اے برادر امر و زور و شیش چون کبریت احمر است ایسم
 و کلاوی و از زاهدان و عابدان این کار بر نیاید و از اهل صورت و از اهل عادت و رسم
 که بت پرستانند بقصود نری اشارت برین کرو که گفت بیت درد عشق آمد و دوا
 هر دسے و مل فشد بے عشق هرگز نیکو و اے دروغا جان و تن در بناستم و
 نیست همان زره نشناختم و پس چکنی بقدر امکان در کار شو که وقت مهنوز باقی است
 و این حجاب بے دولتی را که اوران فتن گویند و هستی گویند از پیش برگیری و آنچه برخیزد

آن بر تو فرض مین بود حکم حال خواه بسجد خواه بر سجده خواه بدستار خواه بر زار نیست آن
 مثل که گویند ان فی الخیر معنی فی الغیب شدت بر نیکو که گشت بعیت و تکریم
 که خیال معشوقه ماست رفتن بطواف کعبه از مثل خطاست و اگر کعبه از دپوس ندارد کنش
 است و بابو کس و ممال او کنش کعبه ماست و اگر گفت مع دوست در خانه ما گرد
 جهان بگردیم و مین است خاک و آب را چه مینی آنچه در خاک و آب تعبیه است آن
 مین و اگر نیک عالم از تر شسته مطهر و مقدس خاک را چون سجده کند و خاک چون
 خلیفه بود از خواجہ عطار بشنو بیت تانیاد بران آدم آشکاره ره ندانستند سوسه
 کرد گار و ره پدید آمد آدم شد پدید و زو کلید هر دو عالم شد پدید و آنچه کاتب را فرا بجا آمد
 بنشت اما و اللہ سب فیما یشتقون مذا هیب تا آن برادر را مقصود و عیت و لیکن
 پوستدار که بزرگان گفته اند آنچه مقصود است تا مبودشت اگر تو هزار بار بزبان گویی
 لا اله الا الله چه سود عیت اگر همه عالم ثواب تو بود و تا قومی بکشتی عذاب تو بود
 آدمیم بر سر حرف بیچاره هر چند چنین بت پرست و گرفتار نفس است و خیر الایمان و الا
 خیرة است و یار آن استلام علیکم و خدمت اشیا بس و نم و باد و سرت و گراتی و
 تو عنایت باز کنش اسے خواجہ که براه و و بجهت این دولت آن برادر را عالم شایسته است
 اباباید که مفسران را و گدایان را سبب نصیب نگذار و وقت اعابت دعا است تنان
 نه کار جو اند و انت شتر الناس من انک و وحد لا اله الا الله فامده شین منیری
 بگ گریں آستانه علی است سلام و تپیت با هزاران خجالت و تیر بندگی و با هزاران
 معذرت و سرافندگی و آستانه صدر کس کرد و نمود که شکسته سیاه و روست
 که باشد که خدمت صدوری او را بچندین تواضع و کر کنند اما بران ماند که مشک را

گفتند که تو یک عیب داری گفت آن عیب کدام است گفتند هر کس و ناکس بوسه
 دهی گفت من در آن نگرم که او کیست من در آن نگرم که من کیم و اگر نه این مدبر مخدول
 که باشد که خدمت سمد را در ملک المشایخ و قطب الاولیاء و خود را معتقد او نویسد
 بهیات کار این مدبر از اهل شقاوت و ادبار لعنت در خاکساری و نگوئیاری و
 بت پرستی و زنا و داری بگذاشته است خلق را و حق این مدبر از منافعی این مخدول
 گمان برد و دیگر افتاد گویند بزرگ بر خواجه شخصی نماز گذارده بود بعد از زبان
 سکه شنید که این مرد دین شهر نیک نام بود آن بزرگ گفت اگر مرا پیش ازین
 معلوم بودی نماز بر خواجه او نمیکزاردم گفتند چرا گفت تا مرد منافق نشود میان خلق
 بنک نام نکرده و اگر گویند از جهت شهرت است پس شیطان در عالم ازین مدبر مشهور
 تراست ایقدر بزرگوار دین اسلام نه آن دین است که بهر لوسه و ناشسته روی
 جمال خود بنمایا یمسکه **إِلَّا الْمُطَهَّرُونَ** بواسطه رابد داشته است و **يَا أَيُّهَا
 بِاللَّهِ إِلَّا وَهْدٌ مُّشْرِجُونَ** مائے راز حضرت توحید خود را ندیده کار دین نه چنانست
 که خلق را صورت بسته است آنها که انبیاء دین آمدند و هر چیز را چنانکه هست
 پریند و بر حقیقت کار مطلع گشتند گفتند **اللَّهُمَّ اجْعَلْنَا عَدَمًا لَا وُجُودَ لَهُ** و
 بعضی زنا و در میان بستاند و در ویرستان در آمدند چنانکه علم و عقل کیسوها وند
 و بعد این گفتند بیست و دو علم نمی شنید لب برستم و عقل نمی خرید و یوانه شدیم
 و آنکه گفت با خدا بکس و یوانه باش با شریعت بهشتیار زمین است اگر کسی
 امر و نهی کسم و عادت خود را اسلام گوید کار سدی دیگر است جوابش همان آید گفته
 اند **عَفْوَاتُ كُنْتُمْ غَارُكَ** شب بستی چون بدر مرگ **فَكَشَفْنَا عَنْكَ**

خطاطی کشف کرد و پدید آمد که دستار داشت یازده را خلاص داشت با نطق و
 موعود بود و بر بختان و حیات در کعبه بنی و هند گریه و در بنگه یار هر شمن باش و فائده
 بدان اسے برادر باید که در او را در وظائف خود مواظبت نماید هیچ مال مقصور و مقور
 را بران راه ندید و از مطالعه کتب مشایخ و مکتوبات عالی بنیاستند از نهار تا نهار
 بزرگی را پسیند چون ماکار باسے که مشایخ کرده اند نمیتوانیم کرد و خواندن کلمات
 ایشان و در مطالعه کتب ایشان مارا چه فائده فرمود که کلمات مشایخ در رسوے
 زمین لشکر فدائیت اگر خوانده مرد بود و را شیر مرد و گداوند اگر نامرد بود مرد
 گداوند بزرگے را پسیند که اگر زمانه آید و بزرگان را در زمانه نیایم مکن گفت
 هر مرد باید که یک جز کاغذ از کلمات ایشان بخواند اسے برادر هر که زنده است
 یا در سایه دولت ایشان بود یا با کلمات ایشان بود و هر که از آن بود و نه این
 بود مرده است و کسی نفس کافر است اینست که گفت بیت روز و شب جان
 میکنی بے زاد و برگ و زلیتن میخوای آنرا تونه مرگ و مانده آخر اسیر نیک نام
 و استغیبه گوے که عمرے شد تمام و علی الدوام هر بنشده که بر آن برادر رسیده
 است مطالعه کند که بنور دل نه برسم و عادت چون قصه و افسانه و هر چند در
 تنهایی بود بهتر بزرگے را پسیند که چون زمانه آید که این طالع را نیایم حکیم
 گفت هر روز بنشده ایشان یک جزو بخواند چون آفتاب غایب شود در تنهایی
 بجز این گیرند اینست که گفت بیت از بخت بدم اگر فروشد خورشید و از نور
 رخت مهابا چرخ گیرم و فائده رسیدم من بدریا سے که موجب آدمی
 خود راست و نه کشتی اندران دریانه طالعے محب کار است و کشتی این

دریا عشق است و طایح این دریا عتایت حق است طوف و خطر این دریا گونگوشه
 پیکر کلمات این پیچیده پیش دارد امید است که از طایح امواج این دریا که خویش
 زومی خور است از مطالعه آن سلامت بگذرد و هر عقیده که در عبور این دریا پیش
 آید سل آن از اینجا گذشتن طلب کند که آن برادر بر معانی کلمات سطح گشته است
 و بر قانون اشارت آن دعوت یافته است چنان تصور کند که از زبان کاتب
 می شنود که الْقَلَمُ أَحَدُ اللِّسَانِ هر چه از زبان دعا گو بود و دعا گو بود و دعا گو بود
 خواهد رسید از زبان دعا گو بود و دعا گو بود و دعا گو بود و دعا گو بود
 فرمان زبان داعی کرده فرمان دل داعی کرده باشد مِنْ يَضَعُ اللِّسَانَ فَقَدْ
 سَاعَى الْقَلْبَ وَمَنْ يَطْعِ الرُّسُومَ فَقَدْ أَطَاعَ اللَّهَ چون بینی کی بافت تا مل
 شانی مکن خاطر جمع دار که از نخب بلند است که همت آن برادر بر دریا زده است
 منظر با و دور و نالی این دریا عزیز است و هر آن غریب و خواص او عاشق صادق
 جانها زنده هر نفس و منته به شسته روست و شکم پرست می رحمت بر جانیش با و که
 گفت رخ رو بازی کن که عاشقی کار تو نیست فاکده بر آن اسے برادر خواجہ
 یحیی مدائن رازی رحمه الله علیه خواجہ سلطان العارفين قدس الله سره العزيز
 مثبت اینجا کس است که گمبیا با فرو میرود و کل من مزید ندیده و فریاد میکند و
 بر این کرد که گفت میت قطره کو غرقه دیابود و هر دو کونش میزخه اسوا بود و ای
 برادر محبت آتش گیریت دل مجبان آتش کده آرمیده اگر دم بر آرد جہانے بسود
 و اگر فرو بود خود بسوزد و هر آمینه عاشق آفتاب را راحت نهاده اند زبے همت که در
 آب و گل نهاده اند اسے برادر صاحب همت را و طالع بان حق را کون و مکان

هر چه از زبان دعا گو بود و دعا گو بود و دعا گو بود و دعا گو بود
 هر چه از زبان دعا گو بود و دعا گو بود و دعا گو بود و دعا گو بود
 هر چه از زبان دعا گو بود و دعا گو بود و دعا گو بود و دعا گو بود
 هر چه از زبان دعا گو بود و دعا گو بود و دعا گو بود و دعا گو بود

اسیر کند چیزت و دین و شنیدن چه باشد صاحب همت گفته است ای پیاست هر که
 صاحب همت آمد مروتند و همچو خورشید از بلندی فرو شد و هر که از همت درین اقامت
 است و اگر گدائی میکند شاه آمده است و همت از کون و مکان پاک دارد و هر چه
 در تحت آن آمده است و انواع حدوث بر خود دارد و بت و زنا را راه خود شمارد و آن
 گوید که آن عارف گفته است بیت بے وصال تو جان چه کار آید و بے حالت
 جهان چه کار آید و آن سالک راست رفتار مالک و نیاز رحمت اللہ در مناجات گفتی
 استے مار خدایا چون در آری مرا در بهشت و بگوئی از ناخوشنوم یا مالک پس مرا
 نیاک گردان و بخش بهشت به طالبان اورا آن است است یردانی عین القفاة
 ہدائی رحمۃ اللہ علیہ بگوید اینجا خوردن و آشامیدن و آنجا خوردن و آشامیدن
 مائتا و کلا در خوردن و آشامیدن ہمہ بہا یک ہم کاسہ اندر سے ہمت مردان اینجا
 گفت بیت سگ و دن ہمت استخوان جوید و پنخہ شیر مغز جان جوید و مگر نظر
 و دولت برین در فی نیقادہ است کہ اعَدَدْتُ بَعْدَ دِي الْقَتْلِ لِحَيٍّ مَّا لَا عَيْنٌ رَأَتْ
 ذَاتُكَ وَلَا اَنْفٌ سَمِعَتْ وَلَا خَطَرَ عَلٰی قَلْبِ بَشَرٍ مَّجَاسُ آبِ فَرمان
 است اسے بے ہمت عزیزتی گفته است عدد انداز قلم نبوت را تخلیق فرستاد
 بیکانگان فرہ آشنائی یافتند و رتبا اگر وہ عشق حضرت خود فرست تا فدی ہمہ
 ہمیشائی یافتند سے اسے برادر مرکب عشق مرکبے است کہ بیک تک ازدو
 عالم بیرون شود و جولان در لامکان کند چنانکہ گفت ہیت در عالم عشق اگر یکبار
 آئی توبہ در دق عشق در شمار آئی توبہ جبرئیل امین رکابدار توبہ و بر مرکب
 عشق اگر سوار آئی توبہ اما طالب باید کہ کشندہ بار بود تا اورا در حضرت مطلوب

یار بود و لیکن در گذران برادر بود و این دولت بود بدین آسانی دشوار بود و چنانکه گفت
 بیت از خانه چه پاک آید آنرا کوراه معشوق و لش میان گذار بود و مطلوب
 از طالب دور نیست و محو محکم اینها کنته طالب را از دوسنه دور نیست
 که بخود مجوسیت و چون از خیال و پندار سستی خود بردن آئی مطلوب عیانست
 چنانکه گفت **س** معشوقه عیان بود نمیدانستم با من به میان بود نمیدانستم
 گفتم بطلب مگر بجای برسم خود تفرقه آن بود نمیدانستم اے برادر
 شربتاقاز اشتیاق از آنست که حکایت **عن الله تعالی انت انا و لا**
غیری عجب مدار زبان عشق و تخم و محبت چو سنبه از گل محمود اگر یاز بر آید محبت
 محو فی حکم المحبوب و تا زنده است جانش اینست چون تفکر جمال کند بطرب آید
 و چون تفکر بطلال کند بفرازد آید بیت مرا گوئی که سعدی چو پایشانی و خیال
 رست تو هر دم همبکند تیرم فائده بدانی اے برادر الدنیا فخر خسته الاخرة
 بقدر امکان در کار باید بود و از دست و زبان خود و از قلم و کاغذ خود و از نقد و س
 خود راحت بدی میرسان و این را کار سبزرگ میدان میباید دنیا و آفتاب
 و بلا را در دنیا چندانست که جلد و سیاه شود و نهایت فرساید یا اینهمه نه نشن
 همین یک چیز است که مزرعه آخرت است بزرگ راپرسیدند راه سخن تو
 چند است گفت بقدر و هر ذره از ذرات موجودات راهیت بخداوند جل و علا اما
 هیچ راه ترقی و تیر فائده ترا از راحت رسانیدن بدیها نیست و بایدین راه
 یافتن و مریدان خود را برین وصیت کردیم از اینجا است که پیش بزرگ گفتند
 که ملک این شهر شبها بیدار میباشد نماز اقل بسیار میکند و گفت بیچاره را

راه خود کم گرفته است و کار دیگران پیش کرده گفتند یا شیخ این چه گونه باشد گفت
 زیرا که راه سلوک او آنست که نمیشاید که نموناگون گرسنگان را بخوراند و پرنسنگان را
 بجای نوع نبوع بپوشاند و بول باغ خراب را آباد کند و حاجتمندان را حاجت
 برآورد و نماز نقل و شب بیداری کار درویشانست هر کس را در خورد کار باید کرد و
 یکدل شکسته را که دریایی و یابیدل خراب را آبادان کنی بهتر از آن دان که همه
 شب بیدار باشی که شکسته هیچ چیز قیمت ندارد و مگردل هر چند شکسته تر قیمت
 ز نفقست که وقتی موسی اینها بر ملاوة المد علیہ در مناجات خود گفت
 الہی ترا کجا یابم جواب آمد انا حینہ الذکری فی کل وقت فلو کلم لا یجلی موسی گفت خداوند
 یسبح و سجد چون دل من شکسته نیست فرمان شد که پس من انجام ای برادر بهشت
 که مخلوق هست با و تیا توان یافت بحال باشد که خالق بهشت را با دنیا توان یافت
 از اینجا است ترک دنیا بر همه عباد و تها است که تو کنت الذی یسأل عن کل عبادۃ و چون
 دنیا خلق را از حق حجاب آمد بطنش و غش کردند که الذی یسأل عنہ و ملعون خلقها
 اما اینجا نشیاء را اند که اسباب دنیا بقدر کفایت ملعون نیست و آنچه ارادت بر کمال
 بود چون در خیرات و حسنات صرف شود آن نیز ملعون نیست از اینجا است بهیست
 نیست دنیا بد اگر کار کسی کنی و بد شود اگر غم دنیا رسد کنی اما اگر دنیا کسی را
 دوسد و دوا نرا به او اسے نفس و تنم و لذت و صرف کند با مقید گرداند آن
 ملعون باشد اینجا گویند بهیست اگر دولت اگر ز سنی آمده است و کار و نیست
 ترک دنیا آمده است و اسے زیاد منظور خداوند تعالی دل بنده است نه
 ظاہر بنده ان شاء اللہ لا یظن الی صویر حکم ولا الی اعمالکم ولا الی

بار بود و لیکن رگزار آن برادر بود و این دولت بود بدین آسانی و دشوار بود و چنانکه گفت
 بیست از خانه چه پاک آید آنرا کور و معشوق و لش میان گذار بود و به طلب
 از طالب دور نیست و محو محکم اینها کنته طالب را از دست و در لیت
 که بخود مجوسیت و چون از خیال و پندار سستی خود بردن آئی مطلوب عیانست
 چنانکه گفت **هـ** مشوقه عیان بود نمیدانستم + با من به میان بود نمیدانستم +
 گفتم بطلب مگر بجای برسم + خود تفرقه آن بود نمیدانستم + اسے برادر
 شریقا از اشتیاق از انست که حکایت **عن الله تعالی انت انا و لا**
غیری عیب مدار زبان عشق و تخم و محبت چو سبزه از گل محمود اگر آید بر آید محبت
 محو فی حکم المحبوب و تازه است جانش اینست چون تفکر جمال کند بپای آید
 و چون آفرید لال کند بفرای آید بیست مرا گوئی که سعدی چو پایشانی و چنان
 و سست تو هر دم میکنند ترم + فائده بدانی اسے برادر الدنیا فخر ریشه الاخرة
 بقدر امکان در کار باید بود و نزد دست و زبان خود و از قلم و کاغذ خود و از نقد و جنس
 خود راحت بدست میرسان و این را کار سبزه بزرگ میدان بیبها و دنیا و آفتاب
 و بلبل و دنیا چندانست که بلب با سیاه شود و نهایت ترس دایا نیمه شب ترس
 همین یک چیز است که فرست آخرت است بزرگے را پسیند راه بحق شود
 چندانست گفت بعد و بهر زده از ذرات موجود است رازیت بخداوند جل و علا اما
 هیچ راه ترز کتیر و فائده تر از است رسانیدن بدلهای نیست و بدین راه
 با نتم و مردان خود را برین دمیت که نیم از یکجاست که پیش بزرگے گفتند
 که کمال این شهر شبها بیدار میباش تمام اهل بسیار میگزار و گفت بیچاره را

راه خود گم گرفته است و باز ویران پیش کرده گفته اند که شیخ ابن چه گوید باشد گفت
 زیرا که راه سلوک او آنست که بگوید که من گم گشته ام و گم گشته ام و بپرندگان را
 بیا من نوع نبوغ می پاشند و دل به آب تراب را آماده کنند و حاجتمندان را به
 برادر و نماز نقل و شب بیداری کار رود و نماندست هر کس را در خود کار پایدار کردن
 یکدل شکسته را که در یابی و پایداری تراب را با بدان کنی بهتر از آن دان که هر
 شب بیدار باشی که شکسته پنج چیز غایت ندارد و مگر دل هر چند شکسته تر باشد
 و نماندست که در وقت موسی میبارید و ایاق الله علیه در مناجات خود گفت
 ای ترا کجا یابم جواب آمد انا عندنا الذی یستوی قلوبنا فیکم لا یجلی موسی گفت خداوند
 یابم و پس چون دل من شکسته و غایت ندان شد که پس من انجام ای برادر بهشت
 که خلق بهشت باو نیا توان یافت حال باشد که خلق بهشت را باو نیا توان یافت
 از چنانست ترک دنیا و همه عبادتهاست که ترک اند دنیا را پس کلی عبادت و چون
 دنیا خلق را از حق حجاب آمد بهشت و افش کردن که الذی نیا ملوئته و ملوئته فیها
 اما اینجا منشیاراند که اسباب دنیا لقب رکاف ملعون نیست و آنچه ارادت بر کما
 بود چون در خیرات و حسنات صرف شود آن نیز ملعون نیست از اینجاست جمیع
 نیست دنیا بد اگر کار کسی کنی و بد شود که بوزم دنیا رسد کنی اما اگر دنیا کسی را
 دروس دهد و آنرا به هوا کسی نفس و تنم و لذت و معرفت کنند با مقید گرداند آن
 ملعون باشد اینجا گویند بهشت اگر دولت آگه از معنی آمده است و کار و نیست
 ترک دنیا آمده است و اسے زیاد تر شود خداوند تعالی دل بنده است نه
 ظاهر بنده ان الله لا ینظر الی صؤرکم و لا الی اعمالکم و لا الی

نیز نظر احوال قلوب و چسبند پس اگر ظاهر بنده باشد مثل لوث بود باید که دل که منظور حق است
 از محبت دنیا خالی دارد که محبت الدنیا پس دیده دل است چون دل دنیا نشد احوال
 آخرت همه بر دوپوشیده گشت از اینجا است که صد بیست و چهار هزار پیغمبران صلوات الله
 علیهم آمدند و هر یک گفتند حبیب الدنیا را در شکل خطیئه پس محبت او در دل به است
 اگر محبت او در دل نبوده نه عالم در دست او بود و در ملک او بود هیچ باک نبود و بینی
 که سلیمان پیغمبر علیه السلام را ملک عالم همه سبب تکریم بود و چون محبت آن در
 دل مبارک نبود گوئی نبود تا بان هم سر زایدان بود و اگر دست کسی از دنیا خالی
 بود اما در دل او محبت و طلب دنیا بود گوئی با همه دنیا بود و گویند عالمی بود و چهار صد
 معصومین علم یاد داشت رکاز او جز علم گفتن و طاعت دیگر نبود اما بیست و نه دانش
 آلوده بود بر پیغمبران زمانه و حق آمد که او را بگوئی اگر چه در روز و شب در علم
 و طاعت میباشی و چهار صد معصومین علم یاد داری چون ولست محبت دنیا آلوده
 است هیچ ثوابی از تو پذیرفته نیست خوش گفت هر که گفت بیست صد جهان
 علم با معنی بهسم + و فرخ آرد بار باد دنیا بهم + است بر او روا تمه مشکلات که او در
 در میان ما افتاده است اگر طیب کافر را گوید که نسلان چیز مخور ترا و با نیکار است
 در حال ترک ستم آریم و بی خوریم یک کلمه و بیست چهار هزار پیغمبران صلوات الله
 علیهم بعین آمدند و هر یک گفتند حبیب الدنیا را در شکل خطیئه محبت دنیا سر به خطا
 است هیچکس از ما دست از دنیا باز نمیدارد و ما شب و روز در طلب دنیا پس
 همچنان بود که طیب کافر را آنچه گفت استوار و کشتی و یک کلمه بیست و
 چهار هزار پیغمبران را استوار داشتی بگردانید ایمان کجا و مسلمانی کجا از انجام

گفت جمیع ترک دنیاگیر تا دینیت بود + آن بده از دوست تا اینت بود + بدان که
 بر او در جهان یا عابد است یا عارف زیرا که عاید نظر بر خاست و ارد و عارف نظر بر
 وار و چون عابد در نهایت ماعبد فاک حق عبادت است که بدو عارف ماعرف فاک
 حق معرفت است اثبات نکر درست آید اسے بر او قوت تن عارف خدمت است
 و قوت دل مجازان قربت است و قوت روح مشتاقان مشاهدت است و قوت سر
 عاشقان و ملت است تن چون قوت خدمت استیفا کند تا لبدت المستی بر آید و دل
 چون قربت استیفا کنند خلوت خانه است غنیمت از بی طعمی و بی قنی و آید و روح
 چون اجزت مشاهدت عزیز گردد از عشق مجید قدمگاه سازد و دست چو بتشریت و ملت
 مشرف شود و بخود شود و نیاز مانتی گوید است در دریا مشاهد و غرق شوائے
 سر بدست مشغول شوائے تن چون چشم از خدمت ارمین ندست بر دوخته تمام
 بر ذوق صورت خلوتان زن است و دل چون پدانه وار او را بر شمع قربت بسوزنی
 نیمیمت بزمبارک و دیات زن است روح چون در دریا مشاهد غرق شدی سلطان
 بیجونی اسے سر چون بدست مشغول شدی و تبخلفی بگونی اسے تن بر آید
 سلطانی آورده اند بپاسبانی را نمی شوائے دل بر آید اسے انا الحق و الحقانی
 بر آورده اند بپاسبانی هر اسے روح بر آید طالع شعی است تو پر دانه اسے
 سر در قعر بحر مشهود مدتی است تو در دریا و هم خانه شوائے برادر کشف جمال در
 نازش آرد و کشف بلال و در گذارش آرد و نازش موجب سر در گردان گذارش از
 سبب بوزار دوستی سدر را در انبساط اسے فی الضلالت سستی شراب
 بخور حاشی بساط بخور آرد و خن مویشی صیقا مژگان بساط درستی سرور لعل

این حدیث از شیخ ابو سعید خدری روایت شده است

کواکبی ثمره توفیق بر عاصم بباط نور و رستی بخورشبت الیک ملاقات از کشف
 جلال او بر عزم اند و محبان از کشف جمال او خورم اندان بر غمی موجب هزار شادی
 است و آن خورمی سبب بندگی و آزادی است محبان بکشف جمال او شادند
 عارفان بکشف جلال او از بندگی خودی آزادند محبان در مشاهده جمال او خلعت
 اقبال یابند عارفان در مکاشفه جلال او قوت دلال نایابند بران اقبال محبان
 محرم وصال شوند بدان دلانازل عارفان فراخور جلال شوند به تجلی جمال فقل
 امکان سبک شاید و ندان میکند هلمو سبب شکر است تجلی جلال است کبار بپند
 ختم الله علی قلوبهم و ندان میکند الخذر الخذر ایها الماء والمدد او برادر
 سلطان جمال عمارت کتمده است و سلطان جلال عمارت کتمده او آن کشف
 جلال ایاتی السیف در زمان کشف جمال اهل قوسه و راوان کشف جلال
 وید بلامن ابداً انی دلت در زمان کشف جمال وید میلی نرحمنی جلالی و راوان کشف
 جلال مرغان دست و روان از ما کنند کلمنی یا حمیرا در زمان کشف جمال
 نمان پاسه و روان مروانگی آرند اسعد مشاعل بنار عاشق برانست که اول او
 همه طفت بود و آخر او همه عطفت بود اول او بوصل مقربون کند و آخر او بهیچ محزون
 کند باز اول سلطنت در دام آزند پس بقهر شمشیر برودند پس شکار آموزند
 العشق اوله یخلف و آخره قتل کبر اینست است شمشیر از وجود همتز کیم لعل
 حق خوشگوار و حکیمه ربه در دام آمد و از راه انبساط اشرافی انظر الیک
 گفت فیما طعناده مع آن انبساط را بسوزن کن قرآنی دید با مرادش بدو خست
 تا بدانی که اول مشق قتل بود و آخرش قتل بود اسے کلیم همیشه را که نور تجلی مسنون

شده میل لن ترانی مجروحش نکند اما بنا بر عشق بر خستل است استے غلیل و جووے
 را که صدق و در وجود حبیب خواہ بود بکار و قطعیت و بیج نکند اما بنا بر عشق بر خستل
 است استے حبیب و نہ اینک در صدر رسالت است بنگ عداوت مشرکان
 نتوان شکست اما بنا بر عشق بر خستل است استے محبان جانہا و کرم را بکرامت
 قربت و زلفت و انتظار نتوان داشت استے عارفان و لہار مشور را با نور
 ایمان و ایتقان با تزلزل نہر نتوان سوخت اما بنا بر عشق بر خستل است فاکہ بدان او
 برادر از اولیائے خداست جہان چہار نہر تصور اند مگر یکہ گیرانشناختہ و ہمال
 حال خود را نمائند و اندر کل احوال از خود و از خلق مستور باشند اخبار برین رو
 است و اما آنچہ اہل حل عقد اند و سر نشگان و نگاہ حق اند سیمہ اند کہ مرایشان
 را اخیار خوانند و چہل دیگر کہ مرایشان را ابدال خوانند و چہار دیگر کہ مرایشان را اوتاد خوانند
 و شش دیگر کہ مرایشان را نقبا خوانند و یکہ مراد را قطب خوانند و غوث خوانند
 انجملہ مرکبہ گیر ایشانند و اندر کار با یکہ دیگر محتاج باشند برین باب اخبار مروت
 خواجہ اولیس قرنی را در عالم بصورت ستور بنان پوشیدند تا بنر مصطفی
 کس اورا شناخت روز قیامت اورا حشر کنند ہفت نہار ملک را بصورت
 او در ظہور آزند تا کس را برورہ نبود ہر کجا آمد آن اقطاع و جوانب ملک و لی
 بود بر و زند و درو آن برسیدہ پاک مصطفی علیہ السلام بود از خواجہ اولیس
 قرنی خبر داد در میان صدیقان صحابہ روز قیامت خطاب بر اہل سعادت
 آن باشند کہ شما بدر اسلام رویدہ آویس قرنی را گوئید کہ آفتاب قیامت
 امر در خشکین تا بد تو بیا و زبان شفاعت بہ منجران است محمد پر کشلی کہ

حکم ما انیت که بعد و موسی گو سفندان قبیله ربیع و مفرامروز از
 مجرایان است محمد و مر کب تو بفر و نس سائیم پیش تا درین عالم بود خوشین
 را از خلق بنیان نه داشت که هیچکس در آن قبیله که و بے بود خوار تر از او
 نبود و هر کجا و قبیله شگه زده آمده بودی و روی انداختی و همه بازی
 و استحقاق بگردندی و مصطفی علیه السلام در صدر نبوت
 خویش زلفت یوح و ولایت او چنین میخواندانی لا جلد نفس الرحمن من جانب
 الیمین چون بر م بن ریاضی رضی الله عنه خواجه ولین را بید گفت یا ولین
 حدیثی عن رسول الله ما خیر من اذا جبار رسول الله روایت کن
 تا از تو یاد گیرم گفت من لما فت آن ندارم که بر من کرده ایند و مرا محدث
 زشتی سازند هم ترا زین شغل دارم مرا خد و در این چنین قطع از سینه
 ما بر کرده است محدثی که با مانده مهری ان لا اله الا الله و امن ما گرفته است
 ما را بخیر و بگر فیکه از و در جمیع السائرین مطر راست که از اولیا خداوند
 عزوجل سید و پنجاه شش کس اینک نیکه همیشه در عالم سیر بوده
 از جوان یکے ازین عالم میرود و دیگرے بجائے او می نشیند تا این سید
 و پنجاه و شش کس کم نشوند و این سید پهل و هفت و پنج و سه و یکے
 که قطب عالمیت که میرکت و بود مبارک او عالم بر قرار است و چون یکے
 ازین عالم برود و دیگرے بنشیند که بجائے او بنشیند عالم بر افتد و این
 قطب چون ازین عالم میرود و یکے از میان آن سه بجائے او می نشیند
 و از آن پنج و سه می آید و یکے از آن هفت بجائے پنج و یکے از آن

چهل بجائے بیفت میرند و سیکے را از ان سیه بد بمقام چهل می آرند و سیکے را از
 جمله خلایق بمقام آن سیه می آرند تا این سیه و پنجاه و شش عدد و پنجاه و شش
 کس و تمامست عالم همیشه بسی باشد تا برکت قدم ایشان همه جائے برسد و ایشان
 زندگانی چنان کنند که هیچکس ایشان را نشناسد بظاہر و بیچو و گیران باشند و باطن با
 حق که محبت و ولایت و معانی بدرون تعلق وارده بیرون و کمال قدرت ایشان
 چنان است که خاک و باد و آب و آتش و سحر و کوه مانع نمی آید اگر در مشرق آیند
 اهل مغرب را سیمه بزنند و سخن ایشان می شنوند و بر دو بحر و کوه و دشت در نظر
 ایشان یکسان است بطریقہ العینے از مشرق بمغرب روند و از مغرب بمشرق آیند
 و بساعت بر عرش روند و باز آیند و مانند این بسیار است صفة ایشان بیست
 صاحب دلان که عالم دل دارند و در نکته غیب محرم اسرار اند و بر آئینه صفا و نشان
 از رنگ نیست و از آرزوی زلفش دون حق نیز دارند و قائمہ بدان اسے برادر
 تار و نده از چهار عالم ناسوت و ملکوت و جبروت و لاہوت نگردد و بقصود زریہ
 و تا از سیکے ازین عالم نہ گزرد و دیگر عالم نرسد ناسوت عالم حیوانات را گویند و آثار
 دیگر ناسوت صفات انفس است و ذمیہ است و فعل این منزل از خواص انفس
 است چون خوردن و پوشیدن و دیدن و شنیدن و بوییدن چون درشت
 و مجاہدت ازین عالم بگذرد و عالم ملکوت رسد و آن منزل در شش گاه است و
 فعل این منزل تسبیح و تہلیل و رکوع و سجود و قیام و قعود است و آن صفات
 قوت عاقلہ است و جملہ حمیدہ است و چون ازین منزل بقوات النظر الیہا بگذرد
 بعالم جبروت رسد و آن عالم صفات خاص روحست چون شوق و ذوق

و طلب و جد و سکر و محو و غمزه آن قربت است بذات مقدس و چون ازین مقام
خاص مجرد شد بعالم لاهوت رسد که اشتغال بعقاب حجاب ذات آید
وَاتَّخَذَ إِلَهِكَ الْمُنْتَهَى وَأَنَّ لَكُمْ مَكَانَ است و از اینجا گفت و گو است
و نه جت و جوس است چون این تقریر شد اکنون بدان اے برادر مردمان ششم
اینکے حریفین خواہش کنندہ موع دو تم تائب بتدی سیوم عارف ہستی حریفین موع
مرگ را یاد کنند و اگر کند برائے آن باشد کہ بروینا خود تاسفت نماید و بگویش آن
شغول شود و ذکر موت اینچنین کس را از خدا اے دور گرداند تا تائب مرگ را
بیار یاد کند تا یہ سبب آن از دل خوف و خشیت زاید و نبائے توبہ و وفا
کند و اما عارف ہستی دایم مرگ را یاد کند کہ وعدہ لقاء دوست است و محب ہرگز
و وعدہ گاہ دیدار دوست را از آموشش نکند مائل آست کہ ذکر مرگ دل را منفع
کند و لذت آنرا کم تر گرداند و ہر چه از لذت ہائے بر آدمی است منفعس گرداند از
اسباب نجات بود و اشارت قول نبوی بر نیست کہ فرمود اَلْكَوْزُ رَاذِلٌ لِّرُحُلَا
دِمِرِ الدَّائِمَةِ گفت ذکر مرگ لذت ہار منفعس کند تا امید شما از ان منقطع شود و روی
بحق تعالی آرید عالتیہ رضی اللہ عنہا پرسید یا رسول اللہ کسے را با شہیدان فوا
حضر کنند گفت نَعْمُ مَنْ يَذْكُرُ الْمَوْتَ فِي الْيَوْمِ وَاللَّيْلَةِ مِثْرَيْنِ مَرَّةٍ گفت
آرے کسے کہ مرگ را شب و روز بستی بار یاد کند کعبہ اجبار رضی اللہ عنہ گفت
مرگ را شناخت معیت ہا و غم ہائے دنیا بروے آن گشت آوردہ اند چون کسے
پیش عیسی علیہ السلام مرگ را یاد کردی خون از اندامش بچکیدن پیش اے برادر
بر توبہ و از در شہار روز سے کمتر از ان مباش کہ مرگ را بیت بار یاد کنی

پیش حضرت رسالت صلی الله علیه و آله وسلم رنجته شدی و آنکه گویند وقت
 عزیزه در جاسته از درویشان رسید گفت السلام علیکم و گفتند
 تو کیستی گفت بنده درویشانم آن جماعت یکے را گفتند برخیز و این را در بازار
 ببرد بفروش او را در بازار ببرد فروخت چون خریداران عزیر را در خانه برد
 کار و بارش دید عزیزان مانده اند بیجان الله چون تو بنده کس بودا سه بزرگوار
 سر این کار مرا بگوئی و برو در کار خود شو گفت استی خواجه من دعوی کردم که
 بنده درویشانم از من طلباید مذبران این بود که دیدی پس اسے برا در ببرد
 امکان را یعنی باید رفت و از دعوی دو باید بود و اگر نه برهان طالب شوی
 و این کار من و تو نیست که کار مردان از نشان محال است اسے برادر بنده
 چون گفت لا اله الا الله روئے از همه گردانید و دعوی محبت خدا
 کرد و لا بد من البیتة عارفیست از گواه و اگر نه بجز دو کس بے بیاید
 بود چون گفتیم لا اله الا الله دعوی کردیم که جز تو دیگر سے نیست برهان
 بر درستی این دعوی آن بود که نه ترسیم مگر از و امید ندایم مگر بدو چون
 از دیگر سے ترسیم و دیگر سے امید داشتیم برهان بر دعوی نماند و دعوی
 بے برهان در حق بود و ایمان سانی فردا هیچکار نیاید و همچنین اگر مخلوق
 می بیند و نظر او نتوانم که معیت کنیم و خداوند ماری بنید و در نظر او روشن
 صد معیت پیش میکنم پس این از آنست که از مخلوق ترسیم و از خالق ترسیم
 و هر که از مخلوق ترسد و از خالق ترسد مومن بود یا کافر ازین جدا تفریق مری آن بود که
 بجز دو کس هیچکس را بے محبت و برهان نمکند از آنکه از میان ایشان

مردی که از بند مہتی خویش دعوت طلب خداوند هفت آسمان و زمین کرده است
 بے حجت و برہان کے گدازند اسے برادر چنانکہ زہرہ نقرہ و رابا نش امتحان کنند
 تا خالص از مغشوش جدا گرد و پھینچ مومن را سیلائے گوناگون امتحان کنند تا مخلص
 از منافق و مدعی از محقق صادق از کاذب پدید گرد و مبدلہ کھلیفت کہ در وارد دنیا
 بہین امتحان است خواہ بلا فریخ و خواہ نعمت و راحت - فائدہ بدان
 برادر ہیبت و رکوسے تہان ہفت ہمہ عمر در یغاب چون برہمن پیر بہ بتخانہ باندیم
 اسے شستی دنیا بجدی است تا بزرگے گفتہ است *الدُّنْيَا كَنْفٌ آخِرُ دُنْيَا*
 پانچگانہ آدم است پس کہ ام ول بود کو پانچگانہ را دوست دارد و پیران تنعم و لذت
 گیر و تحمل ساز و نقل است کہ دنیا اقطاع شیطان است چون کسے دست بہ
 نیازند آن ملعون گوید میدانی کہ ایمان و دین خود را با خستہ ام و دنیا را
 اقطاع مگر و اندیدہ اند و بہ کہ دست باقطاع مازند اجرم ایمان و دین خود را
 بامدہ فائدہ بدان اسے برادر اہل معرفت گنہاند بتان عوام سہ اند حبس
 شہودہ شکم و حب شہودہ فرج و حب زن و فرزند و بتان خواص نیز سہ اند
 حب مال و حب جاہ و حب آراستہ ظاہر و حب سفیم نفس کافر است کہ مال
 ہمہ بتان دوست النفس *الْعَصَمُ لَا كِبَرٌ اَزْ نِيَا* است کہ شرع فرمودہ
 است جہاد کردن با نفس کافر چہا و اگر است آنجا کہ گفت کہ *رَجَعْنَا مِنَ الْجَهَادِ*
لَا نَقْتَرِلِي الْجَهَادَ لِكَيْ لَا يَكْبَدَ كَافِرُ البشمیر و در بتوان کہ و نفس کافر
 دشمنی است در دنی و در کردن او کسے را روئے نیست و از شروع
 کسے را بے نیست چنانکہ آن صاحب نظر گفتہ است ہیبت برہمن را بت

اندر خانه باشد من تیز رویم که میر پوشیده اندر دل بت بکش می باشد
 چون تبار عوام خواص معلوم شد بیایدانستن که مارا بت پرستی پوشیده
 است و کافر را بت پرستی ظاهر و فرق بین پیش نیست بقی و نه خود حکم
 حال تبار و زمار بود نه جبه و ستمار انصاف است جوایز ان نیست چنانکه یکی
 ز ایشان گفته است پرست پوشیده بسته نیست بت کردیم و دین
 پیش زار هوس میکنیم از او چه پوششیم و است زار هر چه بنده را از چون جواب
 کرد و از آنحضرت بنده را بنجوشند که قدر تقرب با ان من که است است
 هر چه خواهی گویا بش اگر صورت سنگ در پهل بود آنچه معنی بت است
 موجود است ازین جهت اورا بت میگویند چنانکه گفته همیشه است پرستم
 بت پرستم راست گفته ام آنچه پرستم است برادرش نفس که سر می کشد تا
 خواهی شنید که هر خواست نفس کا فرافست که خدا و برادر خدا بود
 خود خداوند بود و در مطلوب خود نی که حقیقتا از خلق طلب کرده است که همه
 شمار بر او گویند و همه ستایش او را کنند نفس کا فر از خلق طلب میکند تا
 همه ستایش او را کنند و همه شمار او را گویند و همه طلب کرده است از خلق
 که همه فرمان او کنند و بیای او در با شنند نفس کا فر طلب میکند از خلق
 که فرمان او کنند و از سب فرمان او و در با شنند و حقیقتا طلب کرده است
 از خلق که همه صفت کنند او را بعبادت که نفس کا فر طلب میکند از خلق تا
 همه او را صفت کنند بخواؤ که هم و حقیقتا طلب کرده است از خلق
 که همه را رغبت بد و بود و همه را خوف از بود نفس کا فر طلب میکند از خلق

کہ ہر رعبیت بدو بود و ہر اخوت از دو بوفتن کا فر طلب میکند این جہد
 صفات خداوند است جل و علا کہ نفس کا فر خود را دعوے می کند و از ہمہ
 خلق آن می طلبد و تا این دعوے در آد می کا ز نکند و عوی خدا می آرد و
 بزورہ نمی کہ فرعون پس را خود کسے دید و این صفات ہمہ در خود خیال
 بہت - انا سرگبکر انا کنا اذ عوی کرد و این گمان مہر کہ این صفات
 در دے بود و درین وقت نیست و ہمہ نفسہا ہمین صفات است و ہمہ
 نفسہا ہمین دستا است اما دشمنان گفت انا سرگبکر انا کنا اذ عوی
 اور وقت کشن نبود کہ برتر از دے در وقت دے کہے نبود لیکن نفسہا
 مامیہ کہ اگر دشمنان را بخوبی خیال نہ اگفت در دے اگ گفت نہ پس فرعون نے
 اور انا کنا اذ عوی نفسہا کسے مارا پوسیدہ است نہ بتیہ نیست ازین جا
 ان کنا اذ عوی است ہیئت تو کہ تو در امیدانی مسلمان گوید است
 یا کہ نہ مرا از دیکہ شد کہ نہ سستہ تو را پر بندم ۱۱ اسے براورہا کہ
 نفسہا کا فر خود اسے سزا دے کہ بر نیاید اگر یک طرفہ العین و عوی مانی
 نفسہا کو را دست و ہم صد تنار بر میان نہ و دے بہت و پیش ہند نیست
 کہ گنت ہیئت از یرم کہ فر کہ مار اور نہادہ دستہ مسلمان و جہان کہ نہ
 با پیکہ را پیکہ و جہان غیر ندانی و از دے اپن بنامشی و چون دے کو
 عوی مانی کند و از خدمت اسے مپا کی غلبہ اور اسے تو را خدا می تا اور
 استون کہنی چنانکہ پیغمبر علیہ السلام با عہد و تاج فرستادہ است
 سیکہ از اہل افراتہ مکیہ یکہ چون تفسیر سلیمان پیغمبر علیہ السلام

دعوی مله است کرو و از خود همه پاکی و بروی گمان بد برد استوانه
 تا اورا امتحان نکر و خواستن ملک دنیا و پادشاهی بے شرکت برآ
 امتحان نفس بود تا گفت دَبِّ هَبِّ فَلَّکَ لَا یَنْبَغِیْ لَا اَسَدٌ مِنْ جَدِّکَ
 که غایت و نهایت مراد نفس در دنیا ملک و پادشاهی است لیکن چون
 ایشان سر جمہ اہل معرفت اند و شرف نفس کا فرو کرد و پادشاهی و جہانگاہیست فاختہ
 اند استوانہ داشت تا اورا امتحان نکر و کہ چون حقیقتاً لے شرکت بداد
 و باد وجود مان ملک لے شرکت میخان بود کہ پیش از ملک و پادشاهی بوم همان
 تر قبل با فنی دید و قرص جوین بفر و خستی سینے بدو نشان دادی و یکے
 یا سینے افطار کردی چون خوف پیغامبران از دست شرف نفس چنین بود
 و گریان بگو چگونه بود از پیوست کہ زندگان راہ طریقت و طالبان ملک
 حقیقت از دست نفس کا فرو خورده اند و از کمر و شرا و دست از خود
 و از کار خود شستہ اند خود را بھلاک سپردہ اند آنکہ ششیدہ بعضے
 سالکان زنار بستہ اند و ریت خانہ درآمدہ اند از نفس کا فر بودہ است
 چنانکہ گفت میت اسے برہن بارودہ رکڑو کہ اسلام راہ یا چوسن
 گمراہ را در پیش بت ہم باز میت و فائدہ جان اسے باز دیکے از
 متناجی و روایات خود خواہ معروف را و بیاد زیر عرش از کمال سحر
 نعرہ و خطاب حضرت عزت بلا تا رسید مکتی کھنڈ این کیست و
 فریاد و سے از چہیت واد مید اند بعلم قدیم ملائکہ گفتند بار خدایا این
 زندہ تست معروف است خطاب حضرت عزت بہ ملائکہ رسید

تیا ملائکتی معروف است حضرت هست هشیاری او بیدار با بودا سے برادر
 از باب معروف از نه یسکال القنادین عن صدقهم لسان واصحاب طاعت
 از تیر انداختن مخلوقون کی خطر عظیم لرزان و عباد و زباده و عارف و عالم اینست
 تیغ بے نیازی ان الله یغنی عن العالمین سرگردان اگر گرفت گرو و گویند ما
 قدر الله حق قدره و اگر عبادت مشغول شوند گویند و ما امرح ان لا یعبدوا الله
 مخلصین و اگر از هر دو کرانه گریز ما خلقت الجن و الانس ان لا یعبدوا و
 و اگر نازل نمیشد گویند ان ربک لیستد یذ العقاب و اگر شفیق طلب گریزند
 لا یتکلمون الا من اذن له الرحمن و قال صوابا و اگر خود را بغیر نظر کنند
 گویند این اشترکت یحبطون عملک و اگر خواهد که درون خود موسی کند گویند و
 ان علیکم احانتین و اگر خواهد که درون خود باز آید گویند تعلم ان ربی غنی
 و اگر گوشت جائے کند گویند این المفتر و اگر گریز طلب گویند و الیه المصیر و اگر
 مانع نشیند گویند و الذین جاهدو فیتناکفد بهم ثم یسئلنا و اگر بید کند گویند
 یحیی من بعد موتهم و اگر ایمان آورد گویند فاما منکر الله و اگر یار کند لا اله الا الله فاعلموا ان ربکم
 الله علیه و آله و سلم شے بغفت چون بر خاست بفره تار موسی پیچ
 شده بود بر سیدنا بن به حال است گفت سوره بود و پیش بر اعراف کرد
 این اثر آن خطاب است که گفتند فاستقم حکما امرت اگر سکت و پر چشم گوی
 جلیلا المدبر فاندس و اگر از غایم بیرون آیم گوی فاجیر محمد صبح حبیب
 مراجع باید کرد گفتند یا محمد تراحت میبلی و ما از تو سرگردانی نخواهم یا محمد یخا بی
 اند یا حساب بسر بری و بگوش نمیشنی و ما میخواهم که در هر نفسه ارا با تو و ترا بن

عدد هر گونه سبب بود و اگر ستادت بشیم گویم لا تعزج ابان الله لا يحسب العزج
 اگر تنگاست بشیم گویم و لقد علم انك تصيغ صمد رات بما يقولون
 و اگر عبادت بسیار کنی گویم طه ما انت لنا عليك القرآن لتشي و اگر
 طاعت کنی گویم و انت بک و سر بک و اگر نجسی گویم قبح الیل و اگر درون پرده زنجبیلی
 نشینی گویم لیس هکذا غنیمه آفت و اگر آسان فرمای گویم و عند و عتیرتک
 الا مری و اگر سخت فرمای گویم و اخفص جناحت و اگر رفی کنی گویم و اخلط
 بلمه و اگر رفیع کنی گویم و لو کنت فظا غلیظا القلب لا تقفوا من حولک
 و اگر مایا کنی گویم و قل اهدنی القیم تو لا یلیغ و اگر مبالغت کنی گویم و قل
 لکم تو لا یسور از به سرگردانی مشت خاک را که کیت و رین ماتم و معیت
 صمد نوم برهان خود نمیلند پس چون خرمون طاعت که بوقت نزع و قد منا
 الی عملوا و بیاد سنی نیانتهی برود پس سینه آبادان که در حالت سکر است و
 و الله الله من الله قاله لیکو تو تختیون خراب کند پس رسد که در احد از قبله
 بگرداند پس اشار او شب خمین بیکانه خواند سیکه اگر بیدار فوکه العزج
 و دیگر اگر بیدار فوکه المصنوس روسته بیاید که هیچ طاعت باز نکر و تو
 می آید که از هیچ معصیت نمیدانند غیل الله از تجانه از زمین و تخنیم الحمی من
 المیت بنه ان کغان از سر اسے نوح بگرد و تخنیم المیت من الحمی میدان اثبات
 آدم بین خطاسے ذات محمدر نفی البیس را بین که اثبات طاعت سووشت
 چنانکه لکمه البشر خواندگار هم از عدل راه است لا یسترای یومسک
 بخرمن براندگان را و راه است چنانکه سیمایم فی جو هیمن من انوار السجود

را در راه طریقه و تهر که بے این گردش در طریقت روش خواہد چنان
 باشد کہ کسی خواہد بے وضو نماز بگذارد پس ہمہ خلل امروز درین کار از نیجات
 کہ بے شرط اینکار میخواہند ہر کار پر شرط است تا آن شرط نبود انکار ہرگز نبود
 همچنین اینکار بے گردش نبود ہرگز از نیجات است کہ پیر را ہر رفتہ و فرار و نشیب
 اینکار دیدہ و از نفس نزدیک بر آن آمد و از نصیب خود از اگشتہ و آشنای
 اینکار شدہ بیا یقین این گردش در سایہ دولت و خدمت کفش او مرید را
 چسبیل آید پس ہرگز این درویدہ آید و این درد و غم و این اندوہ سستہ
 او فرو گیرد و خواہد کہ از اندوہات و از نقصان برون آید و خود را بکمال مردان
 رساند صورت و معنی آدمی گردد اورا حکم مال و زمین بود نہ مست کفش کسی
 کردن کہ کہ بکمال رسیدہ است تا نہ نیرزہ بکمال نماید و تربیت بشر و کند
 و از آفات و حظرت این را دیالمت اورا بگذارد اینست کہ گفت بہیت
 خاک او با شش باوش ہی کمین + آن او باش ہر چہ خواہی کن + ہر چہ او
 کرد + حق و ان + ہر چہ او کند + از مطلقان + اما اینجا مقدار لا بدی
 دانستہ کہ کامل کہ را گویند و کامل کہے باشد از سہ برادر کامل کہے را گویند
 کہ او را ہر چیز بود نہ از سہ تمام و طریقت تمام و حقیقت تمام و معرفت
 تمام ہرگز این بہار چہ بود و ہر مقتدا بود و پیر بود و سنج بود و کامل بود و همچنین
 کہے پیر سہ را نشاید ہر چہ جز بقیت ہمہ ضلالت است چنانکہ امروز شدہ
 است اکنون بدان اسے برادر شریعت را ہیست و طریقت را و است
 و حقیقت را و است و راہ نیرعت رفتی است تکیہ ظاہر بود و حاصل آید و بود

و منتهی گردد و در راه طریقت رقتی است تصفیه باطن بدو حاصل آید و دل صفا گردد
و قبول غیب را همیاشود از خود تبرکند و بحق تویی کنند در هیچ حال بجز و اشارت نکنند
و از خود عبارت نکنند و اینکار جز بدوام ذکر و سستی نماید و راه حقیقت رقتی است استطاعت
اضافات را تا مدانی الذات شود اسے برادر از ناتمام و صیبت عالی مباش و بدین
مسلمانی که داری تکیه کن که دور کردن که کافر و مشرک را از اسلام من و تو رنگ است
و پیروز و نصاری را ازین دین من و تو سرگردان عار است از بیافزاید و کرد و گفت
عبادت نمیدانم کرانم بهین صورت گرفتارم نه من نه دونه من مسلم نه من مرتبه بایم
اسے برادر با همه خود پرستایم و از خود پرست فدا اسے پرستی نیاید از مسجد راه بی
باید گرفت و جهان بدید گفت که پیر گفت بیعت در کوکے جان رفت همه در دنیا
چون برین پیر به تبحر بماندیم اسے برادر کار و درخت ملک و ملکوت با است
و فدا و ملک و ملکوت با است توان چشم مال کن باطل که کیف بینی و کن گوشت حاصل کن کلام بیرون
و صوت بشنوی رحمت بر باد که گفت بیعت جهان پر ز آفتاب و دیدم کور
جهان پر از حدیث دگوشها کرد فائده بدان اسے برادر و روح الارواح آورده
است که پنج نماز یادگار است که بهتر عالم صلی الله علیه و آله و سلم آورده است
از عالم طهارت قاف تو سین اسے برادر قدر تو کو تا هاست بمعراج نرسی و آن
حشمت نداری که براق بدرخانه تو آید چه کنی کسوته از اشراق طهارت و پوشی
و با آسمان محمد سید خرامی میان مومنان ملک صفت روی اول بصفه بنده گان
و رانی ایستاده بر قدم نیاز و آخرت بصورت و بوستان بیرون آبی نشسته
بر لباط راز است اعتراف بل حال لطافت خود در نماز جزا رکعت شریع جمع کرده

در نماز معنی روزه هست و زیادت که روزه امساک است باینست و در نماز است
 هست باینست و زیادت که آنجا روا باشد که نجسی و برودی و عملها را دیگر کنی و در نماز
 روایت و در نماز معنی حج است که در حج احرام هست و اهلال و در نماز تحریم و
 تحلیل است و در نماز معنی زکوة است از ولایت درم بخیرم بدر و لیش دهند
 تا بیاساید اینجا با عز نماز الله تعالی و غفر لکم و لکم منین بگویند همه بیاسایند و در نماز
 جهاد هست که چون و غنوساخت بدشال زره پوشیدن است و امام بر مثال
 مبارز است و قوم بر مثال لشکر در پیش صف در محراب که موانع حرب است
 ایستاده و قوم از پس صف کشیده و در نصرت از قدم را سخن گر مانده اینجا چون
 از جهاد منظر و حضور باز گرد و مال قسمت کنند و اینجا چون امام سلام دهد و فضل بکمال
 قسمت کنند پس چنانست که هر که نماز کرد و حج رفت اگر چه استطاعت ندارد و جهاد کرد
 اگر چه قوه ندارد و زکوة داد اگر چه مال ندارد و روزه نداشت اگر چه قوه ندارد
 هر چون ایمان آورد دل بذل کرد و چون نماز گذارد حق بذل کرد و چون زکوة داد
 مال بذل کرد و زینهار بے پاک کار پاکی و در حضرت نماز نهایی که همه در بیست و
 چهار هزار گوهر نبوت و عصمت از روی این خلعت سرور نقاب فاک کشیده اند
 چندین هزار عباد و زیاد و در گور باز روی یک دو گانه مانده اند گفته اند چون می
 رانند نیاز جمع شود و از نماز تفرقه تیور ایمان جمع گردد و تنش در مقابل کعبه بود
 و تنش برابر عرش سرش در شهادت رب العزت و آن نور ایمان مریدان
 غلبات شوق برگرد عرش در جولان آمد هر آینه در تنش بجزیت و العرش
 رفیع گردد و در تکفان میوه قدم بر باطنی است بلکه بران رسیدن میرشود

چون پنجامبر علیه السلام مکرّم بودیت بر میان جان بستی و تبحر مکرّم نازید و حقش کمال
دل و دلش بتمام روح و جوش و نیر و سر رسیدی و سرش بکمال ذرا بکمال شگفتید و از
حقیتش در مقام دنی و دلش در مقام فتنی بودی و دلش در مقام قانعین بودی و سرش
در مقام اودانی بودی آنچه در مقام بر سرش کشت شده بودی در غایتش بلان رسید کلام
میباشید و بر کمونات غیب مطلع شدی آنست که هرگاه که آتش شوق در دلش شعله آلودی و
طالبصال شدی فریاد کردی یا بکال یا بحدا یا بصلوة ای بلال بطن سوخته ما را راحت بکن زیرا که
قبل عاشقان ناز جمال کمال دوست است و معجزه و نه کعب و نه عرش و نه تاج برشتیان نازید و
و سجود بیس گزاردند و حمله عشاق را یک پندارند و کس نمیگفتند کس استحقاق نشانده است
و عرش نازید و سجود و کیان است و مومن و حرا و جهود و چون سحر جمال معشوق بنود عشق آمد
و محو کرد هر سحر که بود و آبرو را ایشان را که در ناز آرد تا راه مناجات کشته و کند محبت دلش را
از حضرت عزت خود اعلا م دهد و بیعت بی نیازی را بر سرش گذارد و نازاید و دلش در گذار
نید و عاشق و راز آید و عاشق از او نام بشری بگوید و در وقت عشق بی طریقت برکب و در جمال او را
پروا از التفات نماید یعنی خواجہ عالم فرمود است کو تملک المصطفی مع من ینا الکفایت
عجب ناز گزاردند و عالی گزاردن ناز عالی الصفت باشد و عالی الصفت را التفات بیکر نمود
چنانکه امیر المومنین علی رضی اللہ عنہ در ناز بود پیکان از جراحت ران بکشدند او را خبر نمود زیرا که در
استغراق مشاهد محبوب از اوصاف خود و عالی صفت شد و عالی اتم جراحت را یکبار کرد و فرج با همه
محبوبت بر فرق و بگزید و بیل خبر نمود و اگر نفی میشت و نفی سازند و در حق و تهنید بیج لذت نیاید در
کرم باز است و باید کشیده لبنتاب و خود را در مایب است برادر کرم فیاض نه خواجہ را
نگذارد و غلام را و نه توانگر را و نه در پیش را چون آفتاب بیج لعلش طالع گردد و اگر اهل عالم مکر

طلب میان نبیند تاخیره انوار او بدست آرند توانند لیکن از خود محکم گردم چنانکه کوشک سلطان و
 سرایه خواجگان تنباید و رکلیه گدایان اندوه درویشان نیز تابد خاک آب یامین این
 دولت یابین که یحیی هم در محبو و نعم و دیگر و سقاهم و در شهم ملک مغرب این تشریف
 خلعت که تراست نیست فرشتگان مغرب و معصوم هستند و پاکان و مقدسان
 و مہمان در و مایان هستند و لیکن خود کار آب گل دیگر است فایده بدان اس
 برادر ارباب نقدین گفته اند چنانکه قوت جسمانی متعلق است باکل و شرب قوت
 روحانی متعلق است بجوع و عطش الجوع ملکا م الله فی الارضه گفته است چندین
 صفات موجودی ذکره است یکی اینست وهو یطعم و لا یطعم هر که بدین صفت
 موصوف گردد و با اتفاق اصحاب عقول میباید قوت شرب گردد و از منازل و منازل
 انسانیست بعد گردد و روزه دار کنیم تخلقوا باخلاقی الله بنا خوزون و خورائیدن
 بعضیات محبوب قدم زنده از صفات بشریت تبرکند و تشریف مشرب گردد و بدست
 مخصوص میگردد که للصائم فرحتان فرحتہ عند الاطعام فرحتہ عند الصائم
 لیست روزه دار او فرحت بود یکی وقت روزه کشادن دوم در وقت بحال
 با کمال خداوند دیدن فرحت که در وقت روزه کشادن است چیت این کمال
 که ترکیب و است از طبایع نقاحت است طالع را مرکب است در راه دوست چو
 بفرمان موصوف المرویه او را از اکل و شرب بازداشت و قطع مسافت و اقامت
 الی مرتبک الملتقى تاخت جهان یک منزل برید و تا شام رسید مرکب از رفتن
 باز ماند چو با فلان را در اعلاک با آب رسید را کب را ببت قوت او تا با
 و طریقه پیدا آمد که در مقابل آن همه شاد و بیاهم و عقب گردد و فرحت دوم در

عبارت کسے دریا یہ زیر کہ فرماتے است مَنْ لَمْ يَكُنْ يَدْرِكْ لَمْ يَكُنْ يَدْرِكْ
 کہ روزہ حق را بلا بود و دل را صفا بود و عاجز و لا بود و سر را قابو و چون دل صفا
 یافت و جان دلا یافت و سر تعالی یافت چه زیان اگر نین بلا پاید و ہم آیین معنی اشار
 حضرت رسالت صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم حاکماً عَنِ اللَّهِ تَعَالَى كُلُّ عَمَلٍ ابْنِ آدَمَ
 لِيَصَاعِفَ ابْنِ آدَمَ الْقَوْمَ فَإِنَّهُ لِي وَأَنَا الْجَوْنِي بِهِ يَرْجُو كَفَرِي
 آدم کند و راجر صفا عفت بود تا او کیے ہفتا و بود مگر روزہ کہ مرحوم است و جزان
 دیگر گفتہ اندالِ الْقَوْمِ فَإِنَّهُ اگر اورا گفتند گنگا بندہ سے دولت را بجا
 نبودی فکیف ہا و شاہ عالم حل ذکرہ روزہ وار را گوید تو مرا می و میفرماید اگا جوی
 دہ یعنی خزانے او لقائے من است چنانکہ مقتولان محبت را گفت مَن قَتَلَهُ
 مُحَبِّسِي فَلْيَكُنْ دُونِي اے برادر چون مفار دل از کدورات سببی و انشاء
 سر از ظلمات پس کی کہ سبب و موصول کشت است ای صوم میشود پس صوم را دہلتے
 بزرگدان میان این طائفہ معروف است چون نہایت کہ کلام خداوند بسر شنوند
 حیل روز گرسند باشند چون سی روز بگذرد و مسکواک کند و از بعد از ان روز دیگر
 گرسند باشند محال کہ خداوند عزوجل سیرایشان سخن گوید این بیان اصل است
 کہ ہر چه انبیا را با ظہار روا بود و اولیاء را با سرار روا بود آنسے برادر چون در کرم باز
 و امیدہ لغت او کشیدہ این نا خوردن تونہ از برائے آنست تا نعمت ہاند و کم گردد
 و در خزانہ او شود تا فایدہ نا خوردن آنست کہ در حال خوردن ترا تو میگذرانید
 چون ترا بگو گذارند سخن و حاضر شدی مہر کہ بجز و حاضر شدت از محبوب غایب گشت
 پس نا خوردن در لہاء حضور بہتر از خوردن در محل غیب و حجاب حال الامر میں

باید که تا تو از جهان باشد که آن محقق گفته است **الدُّنْيَا يَوْمٌ وَلَنُفِيقَهُ صَوْمٌ**
 دیگر گفته است **مَنْعَرَيْنِ الدُّنْيَا دَاخِلٌ فِيكَ الْمَوْتُ فَامْدِدْ بَانَ** اے
 ای در چون خواهی که رموز و اشارت این طائفه را دریابی و حال این طائفه معائنہ
 کنی بابل ثنائی این ابیات بشنای ابیات نمیدانم کربانم بدین سیرت
 گر قنارم + نه من هند و نه من مسلم نه من مرتد نه بدکارم + خلق گویند بر زنا رنبد +
 بت پرست + در تن خسر و گشت این برگ که آن زنا رنیت + سودا گشت از
 مسجد را و تیان پیشانیم + چند خود را همت دین مسلمانی نهیم + گر کعبه از و کعبه
 نزار گشت است + بابوئے وصال او کنش کعبه ماست + بے وصال تو جان
 چه کار آید + بے جالت جهان چه کار آید + اگر حاصل شود ان گلرخ دل بے
 سوی میگویش + چه بیاصل کسے باشد در باغ جهان خواهد + مجنون عشق را در
 ابرو در حالت است + که اسلام دین لیلی و دیگر ضلالت است + سے از کف دست
 هر نفسی میوشند + سوسے بازند و ترنق میوشند + دین ماروسے جمال آن
 است هم خانه است + کفر مارا آبوسے زلفت سیه ترکانه است + از جمال خدو
 خاش عقل مادیوانه است + از شراب عشق این هر دو همی پیاننه است + روح مالچ
 آن تست و قلب ما بتخانه است هر کرا ملت نه اینست او دمایگاننه است + ارجام
 پیش که دران جام زهر است + گل و برگ او موی که دران زیر خار است +
 قوسے متجیر اندور را یقین + قوسے است در باند اندر غم دین + میر سیم
 از من بگل بر آید روزه + کاسے بخیرین راه نه آست زاین + موسکین
 حوس فاشست که در کعبه رسند + دست و رپا کسے که بر ترزد و ناگارسد + بن

وید شسته بیکار گفنت اے ملعون چرا بیکار شسته گفنت علماء رو بنام پند آمدند
 مرا کار سے نماند پس بدانکه هر چه آدمی کند برود نوعت تیکه آنگه ترا بخدا اے
 رساند چنانکه همه طاعت است و دیگر آنست که ترا آخدا اے عزوجل دور کند چنانکه
 همه معصیت است علم این هر دو نوع بر حبل آدمیان فرض مین است و اهرم همت
 است با این علم هر چند قلیل العمل بود عند الله کثیر است و اے این علم اگر کسی
 جانے کند هر چند کثیر العمل بود عند الله قلیل است بلکه مقبلاً و مستوفی است بیت
 که گفنت بیت علم ترا آمد و عمل ماوراء دین و دولت بدو ستادانده کار بے علم بار
 و بر نه بدو تخم بے مغز اهرم مغز نه هر چه از خوانده که حق کسان یوشیخو لقا و وقت نه
 یعمل عملاً صالحاً و لا یشرک به احد الا عمل صالح با عدم شرک شرط
 آمد و میدان که وجود مشروط به شرط محال است پس و رسول الی المقصود و بے
 عمل نیز محال بود از نیجاست که همه سالکان غافل بر سر میکنند و اتم و معیت خفین
 میدارند مراد ترا این گرفته که چه خوریم و چه پوشیم آیه ادب الله یخلق للحراب
 و یجلا و لا یفصحه و لا یشرید و یجلا راه مردان دیگر است در راه مختاران
 دیگر اکنون بدان این علم که آخرت است بدست نیاید مگر بدوام خدمت شایم
 طاعت و علماء آخرت رضوان الله علیهم و این خود در عصر آمد بدان کبریت
 از گذشته مگر کئی عالمی درین باش که مکتوبات فرستاده شده است هر قدر
 بیکان دو دو گان مکتوب بعمل و تدبیر تمام مطالعه کند و اگر در تنهایی بود بهتر و
 این بیت بگوید بیت گریگ شکر خیز می نتوانم + بار می گس از تنگ شکر
 میارم + اے برادر اصل درین راه چین دو کار است اولک مشغول بهوش نشین

راجت اندر خانه باشد من تبرزدیم که سر پوشیده اندر دل بست بدیش میباشند
 پوشیده بپوش خدمت بت کردم و زمین پس و زمار هوسس میکندم از تو چه پوشیم
 در کوبے تیان رفت همه عمر در لغا چون برهن پیریه بتخانه باندیم و تو گر خود را بپوشی
 مسلمان گوید ان بارسے و مرز نزدیک شد کز دست تو زمار سے بندم و صوفی کسیر
 پوش و شیخ چپله دار و انجیل شعی و لے مسلمان نشدی و زیگونی که حال بسید
 ماست حسن رنج تو چه لائق دیدہ ماست و شب رفت و حدیث با پایان نرسید
 شب راجه کند حدیث ما بود در اندر صفت عاتقانت اینجا و اسے فقیه بندم
 که به شهریت بر نشان عنوان نماز کردن و زور و دین همه پیران ره را و محاسنها
 دل مضاب است و همه مردان دین را دین مصیبت و مگر با تشنه و دلها کباب
 است و اگر فضل کنی نفین بر سیریه و در عدل کنی و اسے بر سوالی و مست
 چپچی که کعبن کرده اند و کار شناسان نه چنین کرده اند و چون نه بهیم من جمالت صد
 جهان خود دیدہ گیر و چون حدیث تو باشد سر بر شنبه گیر و فائده بدان اسے
 برادر فرمان شرح اینست اَطْلُبُ الْعِلْمَ وَلَوْ بِالْقَيْنِ فَلَئِنْ اَسَاءَ مَا مَرَّرْتَا لَمْ يَكُنْ لِي فِيهِ نِفَاقٌ
 وَلَوْ بِالْقَيْنِ اگر فرزاد گویند که بتوریدہ بود طلب العلم فریضه چر طلب دی جواب بدانم که اینجا چه آید مگر آنکه
 گویند نعم زن و فرزند یا نعم فرودن و پوشیدن مارا نگذاشت اگر این مدقول
 افتد خلاص همه است مر جاستے برادر چون عل بلا علم هرگز ممکن نیست و بیج سود
 نذر و در صل بمقصود جز بعل نه ضرورت طلب علم فریضه بود اما نه آن علم که تر
 بر در سلاطین و ملوک هر دیا ترا قاضی بفتی کند علم آخره و راه حق میگویم مادر
 غلط نیستی و خود را از علم و دنیا فکا هاری چنانکه از شیطان درو یسته شیطان را

اگر توانی سیکه پاک کردن اغصاء ظاهر از لوث معصیه و دوسم پاک کردن دل از لوث مشا
 ندومات چون این طهارت ظاهر و باطن ترا حال شد اسرار ملک و ملکوت بر تو کشف
 گشت شربت نوحی ابراهیم ملکوت السموات و الارض چیدی و خلعت ان الله
 طیب لا یقبل الا الطیب پوشیدی پیش بار و برادر است و کار در کار است نوش باد
 بر که است راست گفت آنکه گفت بیت جهان پاز آفتاب و دیده با کور جهان پاز
 و گوشت ها که چون تو در کار باشی روزی از نجات نیک آنجاری که دیگران رسیده اند
 و نیز همان بینی که دیگران دیده اند و تو نیز همان گوئی که ایشان گفته اند خوش گفت سر که
 گفت بیت معشوق عیان بود نمیدانستم با من بمان بودید انستم و زبانه چسبید
 روزی بنقاد بار کند طلب نگاره عرش می افکند و دیگر سے بدو نان خویش در حق دهان رخت
 آید بیت سگ چو درار یار نیست بان شمرده خرچ و یاقوت زعفران شمرده اے برادر
 امروز هر کسے بخای فاسد قناعت کرده و بگمانے دروغ سیر شده اگر دین بدین آسانی
 بودی که خلق و بخدارند بگرانی و ایسا هرگز آب نشدی و دلها سے مردان کباب گشتی
 اے برادر ترا از دین مردان چه خبر عایه شب و روز و حرمت ایشان میوز اگر
 توانی که خود را بخدمت کفش ایشان رسائی خود کار سے عظیم بود که من است تو ما شتر و مسموم
 نه اندک دولت است اے برادر یا در سایه دولت کفش انبیا بخدا نرسی یا در سایه دولت
 کفش بیرون و هر چه جزانیت کار سے و گیر است هوشما باش هر که از خدای بترک
 بختی داده است و گیر است اگر چه در فردوس بر ناز و نعمت است از راه مردان دور و ان راه
 مردان دانی چیست از شاعر شهنو محبت جز وصل تو ام حرام بادا حاجت که نخواهم
 از خدا من گرم با سالکان بی دست فردا در بهشت آرند همان بهتر که در دوزخ

که هم با گنه گاران و در بهشت نماند و حور و مقصور معروفست که همه جهان در طلب
 آیند اما بهشت مروان دانی صیت ان الله حقیقت لیس فیها حور و لا مقصور و اگر گوی
 بیت تجلی رتبا صاحت است که گفت بیت دیگر آزاد و عدد گرفتار بوده و یک
 ما را تقدیم اینجا بود و تا بهائی کاه بار عالم محبت دیگر است و اهل محبت طائفه دیگر اند اینها را
 طاقبت انتظار بنمود و مقصود میطلبند و در شکر و شوق به این گویند بیت ما را درین
 بود ما فاعلم کن از مراد و عده فردا کن چنان کن پسری را ابو بصری را گفتند چرا بهشت
 میخواهی گفت انما اريد الدنيا من همت و امن نکرد بر دراع و دستار خویش
 ما سیم بار میدان که به حقیقت نه مردی و نه زن پس بگو چه باشی و تنه امام
 شبلی رحمه الله علیه غائب شد مردمان در پی او بطلب شدند دیدند جامه نموشان
 پوشیده در میان ایشان چنان سبک را از ایشان نشسته خاک بر سر کردند و فریاد
 بر آوردند که ای مقتدر ای ریزگار این چه حالت است گفت دیدم که به صورت
 زن میستم و به منته مرد ضرورت بنامم مگر نمیشد بخت جهان به که میان نموشان
 بود تو ستمی و بگایم ستمند که ایشان را سلطان هست خوانند این قوم هر چه کنند خالصا
 انما برائے او کنند این عدوئی و دشمنی و کینه ای و عداوتی لله رب العالمین صفت
 ایشان بود شیوه ایشان اینست که با کسی بدینا و سر با خیرت فریدینا و در دنیا از چشم
 دستند اسیر که که افتند از نیکی و عفو و دردت برین کرد که گفت بیت ما را بجز
 این جهان چه است مگر است و بر روزی و در بوس مکانی دیگر است و سبحان
 الله این چه مراد است چه از ایشان گویند با نوسند قطره بود از دریا و محیط مراد ترا
 و امثال وراثت سبب ازین قوم خیر شستی و خواندن نیست چه باید کرد در عشق آملی

بودند آموختنی فایده بدان اسے برادر بهشت که مخلوق است با دینا توان یافت محال
 باشد که خالق بهشت را با دینا توان یافت که از اینجا گفته اند ترک الدنیا سراس کل عباد لا
 ترک دنیا سر همه عبادتهاست چون دنیا خلق را از حق حجاب آمد بخت و اغش کردند که
 الدنیا ملعونۃ و ملعون ما فیها آنا اینجا پوشیا را بش که اسباب دنیا بر قدر کفایت ملعون
 نیست و آنچه زیادت بر کفایت بود چون در خیرات و احسانات صرف شود آن نیز ملعون
 نیست، و اما اگر کسی را دینار و سکه و پاره آزار به واسطه نفس و بتعم و تلبذ و صرف کند
 یا مقید گرداند آن ملعون باشد است برادر منظور نظر خداوند تعالی دل بنده است
 نه ظاهر بنده پس اگر ظاهر بنده باشد با شغال ملوث بود باید که دل منظور حق است محبت
 دنیا خالی دارد و حسب دنیا میل و پاره دست چون دیده دل نابینا شد احوال آخرت
 همه بر و پوشیده گشت از اینجا است که صد و میت چهار هزار پنجاه ابرار صلوة الله
 علیهم آندند همه گفتند حبیب الدنیا و اس کل خطیئة محبت دنیا سر همه خطایاست
 گفت ملک دنیا سر همه خطایاست و جائے محبت دست نه دست اگر محبت آن
 در دل نبود و همه عالم در دست او بود و در ملک او بود و در طاعت و عبادت
 و خیرات و حسنات بر وجه شرع صرف کند هیچ پاک نبود و نه بینی که سلیمان پنجاه مرتبه
 را ملک عالم و شرکت بود و جن و انس و شیاطین همه در فرمان او بود و از
 مشرق تا مغرب و در وقت بادشاهی دیگر نبود چون محبت دنیا در دل مبارک
 بود و گوئی بود ز نعل یا نهی و بد و نماند بین بفرستی با شکسته بدان
 کرد می و گفتی مسکین حالش مسکین آما اگر در دل او محبت و طلب دنیا بود گوئی
 با همه دنیا است بحکم محبت و طلب و سر دل که محبت دنیا در سینه است

خرابست خانه خراب مراد ترانهای دل خداوند را که شاید گویند عالمی بود چهار
 صد صندوق یادداشت و کار خیر علم گفتن و طاعت دیگر نبود آما بحیث دنیا و لش
 آلوده بود بر پیغامبران زمان وحی آمد که اورا بگوئی اگر چه در روز و شب در علم و طاعت
 میباشی و چهار صد صندوق علم یاد داری چون دلت بحیث دنیا آلوده است هیچ
 از تو پذیرفته نیست خوشگفت هر که گفت سه صد جهان علم با معنی بهم + و دوزخ آرد
 بار باد دنیا بهم + چون زول دنیا و دنیاوار افکنده نیست + جاکے تو جز دوزخ سوزنا
 نیست + اسے برادر واقعہ مشکل است و فتنه که امر فرمایان باید باشد است
 اگر طیب کافر مارا گوید فلان چیز مخور که تر از زبان دارد در حال ترک میبازیم و نمی
 خوریم یک کتبیت و چهار هزار پیغامبران صلوٰۃ اللہ علیہم آمدند و همه گفتند کہ حب الدنيا
 رأس کل غفلیۃ محبت دنیا سر همه خطاهاست پس همچنان بود کہ طیب کافر را
 در آنچه گفت استوار داشت و گفته یک کتبیت و چهار هزار پیغامبران استوار
 نداشت بگو اینجا ایمان کجا است و سلمانی کو عزیزی گفته است بیت ترک دنیا
 گیر تا دینت بوده آن بد از دست تا اینست بود + چون این مقرر شد اکنون
 بیان اسے برادر میان مومن و کافر مخلص و منافق اجماع است کہ دنیا بد است
 و سرمایہ فتنہ دارد بلاهاست فخر نمون و نمود در دعوی خدائی از دنیا بود و همه خدائی
 فرزند آدم امروز از دنیا است از اینجا است کہ بزرگان میگویند الدنيا کذب و
 آفة یعنی دنیا پائیکانه آدم است پس اسے برادر در پائیکانه چه تنعم و لذت
 بود و چه راحت و ذوق باشد این اشاره است کہ مومن باید کہ در دنیا چنان
 بود کہ در پائیکانه ظاهر یعنی بمقدار ضرورت با صد کراہیت و عار و نفرت و ناخوشی

در رغبت و خوشی این خود همه حال دنیا است که شنید می که سر اسرمه عیب است و عیبها
 دنیا و آفتها و بلاها و دنیا مد چندان است که جمله اسپیاه شود و بنیابت نرسد آبا اس برادر
 یازده عیبها و مد چندان دیگر سهرش شکو ترا آنت که مزرعه آخرت است که درو تخم توان
 افکند که ریح آن در آخرت همگیا باشد مرئیک بختا نرا بحمد الله شکر باران برادر واجب
 که آیندگان بتواتر این معنی از ان برادر نشان می دهند مزید باد از بیعت حضرت رستا
 صلی الله علیه و آله وسلم فرموده است نعم المال الصالح الموقر الصلح مکرور حق
 آن برادر است پس از اینجا دنیا بنو متضمن حدیث است اس برادر منید انکه توانی از دست
 وزیران خود از قلم و کاغذ و از نقد و طیس خود این زراعت و در مزرعت بکن اگر کفن را
 هیچ نامه گو مباحش اشارت برین کرد که گفت میت ترک دنیا گیر تا سلطان شوی
 ورنه آن چرخه که سرگردان شوی + جمله در باد و فرو کن پاسه راست + اگر کفن
 را هیچ نگذری رواست + اس برادر دانه کوش که نماز نفل بسیار چون گز ارم
 و بار و تره نفل چون بارم در ان کوش که نفس کافر را و حب دنیا که راه گرفته است
 چون بر آرم اجماع اهل طریقه است که راه بکن نه در آسمان و نه در زمین و نه در مفرس
 و نه در مشرق بلکه نه در عرش و نه در کرسی و نه در لوح و نه در قلم راه بکن سبانه و تلک
 درون گشت اول از قرآن بشنوی که گفت که افلا میفرمونی پس ازین طالع بشنو
 بیت چیز که بیان نشان او س + باقت همی تو با س + دیگر جو س + بر سگ
 حاج سید راه بکن تلک چند است گفت بعد و هر فرد از موجودات راه س است
 بخداوند جل و علا آما هیچ راه نزدیکتر و بر فائده تر از راحت رسانیدن بدلهانیت و ما
 برین راه یافته ایم و مریدان خود را بدین وصیت کردیم اکنون این دولت در دانه

نفل و روز و نفل کجا است از بیخاست که در مجلسی رگه گفتند که یک این شهر شبها بیدار
می باشد و نماز نفل بسیار بگذارد گفت بیچاره راه خود گم کرده است و کار دیگران گرفته است
گفتند یا شیخ این چگونه باشد گفت راه سلوک او نیست که نعمتها گوناگون گشتگانرا بخواند
و بر شنگانرا جامه نوع نبوع بپوشانند و در کلبه خراب را آبادان کند و حاجتمندان را عا
بر آرد و نماز نفل و شب بیداری کار درویشان است هر کس را در خود خود کاسته باید
کرد و اسے برادر یکدل شکسته را که دریایی و بایک دل شکسته خراب را آبادان کنی
بهر از آن دان که همه شب بیدار باشی که شکسته هیچ چیز قیمت ندارد مگر دل هر چند
شکسته تر با قیمت تر ثقلت و ستمی موسی پیغامبر علیه السلام در مناجات
خود گفت الهی ترا کجا جویم جواب آمد نزدیک شکسته و لان گفت الهی هیچی دل امروز
از دل من شکسته تر نیست جواب آمد که من نزدیک بهما بخام و الله اعلم بالصواب

بایر

الحمد لله والمنة که درین زمان نسخہ قوالہ در کنی از کلام شریف جهان قدس الله سره الخیر

بما و جمادی الثانی ۱۲۸۵ هجری زیر نگرانی سید نظم عباس موسوی فیض مطیع بر مایه واقع

بیدار باد کن مطیع گردید